

PROGRAMACIÓN 6º DE PRIMARIA

ÁREA: CIENCIAS NATURAIS

UNIDADE 1-AS PLANTAS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer a organización e estrutura das plantas. • Diferenciar a célula vexetal como unidade anatómica e funcional das plantas. • Recoñecer os tipos de tecidos, os órganos e os sistemas das plantas. • Saber as funcións de cada órgano. • Comprender o proceso de reprodución nas plantas. • Coñecer o proceso da fotosíntese e a súa importancia. • Estudar as etapas do método científico. 	<ul style="list-style-type: none"> · A organización das plantas: célula vexetal, tecidos (tipos), órganos e sistemas. · Aparato vexetativo das plantas: raíz, talo e follas. Características. · Aparato reprodutor das plantas: flor, semente e froito. Características. · A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> -Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos. -Coñecer a estrutura das plantas: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> -Nomea e identifica órganos e partes dunha planta. -Describe como están organizadas as plantas, o proceso de absorción das plantas, o proceso da fotosíntese, a respiración e a eliminación de substancias de refugallo das plantas, e os intercambios de gases que realizan as plantas co medio no que viven. -Mostra inquietude e iniciativa persoal por coñecer seres vivos e como realizan as súas funcións vitais. - Utiliza guías na identificación científica de plantas. - -Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra. -Desenvolve técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o avance na aprendizaxe. 	<p>CMCCT CCL CAA CAA CD SCIE</p>

UNIDADE 2 -OS ANIMAIS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Aprender a organización dos animais como exemplo de ser vivo. • Coñecer as principais características da célula e dos tecidos animais. • Estudar algúns tipos de órganos e sistemas dos animais e relacionalos coa función vital na que están implicados. • Repasar algunhas características dos animais vertebrados e invertebrados. • Realizar experiencias sinxelas aplicando o método científico 	<p>A organización dos animais: célula animal, tecidos (tipos), órganos e sistemas</p> <ul style="list-style-type: none"> · Aparato e órganos representativos implicados na función de nutrición. <p>Aparato e órganos representativos implicados na función de relación.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Aparato e órganos representativos implicados na función de reprodución. · Hábitos de respecto e coidado cada aos seres vivos. · O método científico aplicado á alimentación dos animais. 	<ul style="list-style-type: none"> -Coñecer os distintos grupos de animais invertebrados e de vertebrados. -Clasificar animais mediante claves sinxelas. -Nomear os procesos mediante os que se realiza a función de nutrición e os aparatos implicados nela. -Nomear órganos e aparatos que interveñen na realización das funcións de relación e nutrición dos animais. -Nomear, identificar e comparar órganos dos aparatos dixestivos e dos órganos respiratorios dos animais. -Definir estímulo e órgano receptor, e coñecer os diferentes tipos de órganos receptores e efectores dos animais. -Mostrar interese e curiosidade por coñecer a estrutura e características dos órganos implicados na realización das funcións vitais. -Desenvolver técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información. 	<ul style="list-style-type: none"> -Coñece os distintos grupos de animais invertebrados e vertebrados. -Utiliza guías na identificación científica de animais. -Nomea os procesos mediante os que se realiza a función de nutrición. -Nomea os aparatos implicados na función de nutrición. -Nomea órganos que interveñen na realización das funcións de relación dos animais. -Nomea os aparatos que interveñen na realización das funcións de relación. -Nomea e identifica os órganos dos aparatos dixestivos e dos órganos respiratorios dos animais. -Mostra interese e curiosidade por coñecer a estrutura e características dos órganos implicados na realización das funcións vitais. -Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos animais, utilizando os instrumentos e os medios tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral he escrito os resultados. -Desenvolve técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o avance na aprendizaxe. 	<p>CMCCT CAA CLL CD</p>

UNIDADE 3-UN PLANETA CHEO DE VIDA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer o concepto de biosfera. • Darse conta da importancia da fotosíntese para a vida na Terra. • Estudar as características dalgúns dos ecosistemas máis frecuentes. • Usar unha lupa (tipo contañíos ou similar) para a observación da natureza. • Fomentar hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos e aos ecosistemas • Realizar o estudo dun ecosistema: a poza. • Fomentar o interese pola observación de todos os seres vivos, empregando diferentes fontes de información. • Usar as tecnoloxías da información para a comunicación de resultados. 	<p>A Terra no Sistema Solar.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Os ingredientes da vida. · As partes da Terra. · Niveis de organización dos seres vivos nos ecosistemas: especie, poboación e comunidade. · Tipos de ecosistemas: naturais (bosque, lagoa e litoral) e humanizados (cidade e pradería). <p>Protección de ecosistemas: os espazos protexidos.</p>	<p>-Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.</p> <p>- Investigar as características de ecosistemas do seu entorno mediante a recollida de datos, facendo hipótesis, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara os seres vivos.</p> <p>-Desenvolver técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o avance do aprendizaxe,</p>	<p>- Define ecosistema, identifica os elementos que o forman e clasifícaos segundo o medio físico no que se presentan.</p> <p>-Investiga e explica as relación entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.</p> <p>-Recoñece e explica algún ecosistema: pradería, poza, litoral e cidade e os seres vivos que habitan neles.</p> <p>- Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.</p> <p>- Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica</p> <p>-Desenvolve técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o avance do aprendizaxe.</p>	<p>CMCCT CCL CSC CAA CD</p>

UNIDADE 4-A NOSA SAÚDE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Diferenciar "saúde" de "enfermidade". • Coñecer os diferentes tipos de enfermidades, as súas causas e tratamentos. • Recoñecer o alcol e as drogas como elementos nocivos para a saúde. • Practicar os principais hábitos saudables que preveñen enfermidades. • Aprender as actuacións básicas en primeiros auxilios. • Elaborar un protocolo de uso adecuado das TIC, tendo en conta especialmente o tempo adicado ao seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> · Saúde e enfermidade. · Enfermidades infecciosas: causas, prevención e tratamento. Os virus e as bacterias. · Enfermidades non infecciosas: causas, prevención e tratamento. Prevención de enfermidades. Hábitos saudables para previr enfermidades. · Coñecemento e actuacións básicas de primeiros auxilios. · Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes na aula. · Elaboración de protocolos de uso das TICs na aula. · Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida 	<ul style="list-style-type: none"> -Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo. adoptando estilos de vida saudables e coñecendo a súa repercusión para a saúde. -Desenvolver técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o avance na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> -Recoñece os estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo. - Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para detectar e previr os riscos para a saúde. -Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. -Observa, identifica e describe algún avances da ciencia que melloran a saúde. 	<p>CMCCT CCL CSC CAA CD</p>

UNIDADE 5- NUTRÍMONOS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer o significado da nutrición, tanto a nivel orgánico como a nivel celular. • Saber o significado do proceso de dixestión, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización. • Coñecer o significado do proceso de respiración, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización. • Esquematizar e estudar o proceso de circulación, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización. • Analizar o proceso de excreción, os órganos implicados, o seu funcionamento e a súa localización. 	<ul style="list-style-type: none"> -Concepto de nutrición. -Dixestión. Aparato dixestivo: anatomía e fisioloxía. -Respiración. Aparato respiratorio: anatomía e fisioloxía. -Circulación. Aparato circulatorio: anatomía e fisioloxía. -Excreción. Órganos excretores: anatomía e fisioloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> -Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde. -Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc. -Desenvolver técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o avance na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica e localiza os principais órganos de cada un dos aparatos implicados na función de nutrición. -Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións. -Desenvolve técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o avance no aprendizaxe. 	<p>CMCCT CCL CAA CD</p>

UNIDADE 6-RELACIONÁMONOS E REPRODUCÍMONOS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias claves
<ul style="list-style-type: none"> • Saber en que consisten as funcións de relación e reprodución. • Coñecer os aparatos implicados na función de relación e os seus órganos (localización e funcionamento). • Estudar os aparatos implicados na función de reprodución e (localización e funcionamento). • Identificar a neurona e os gametos como células con funcións específicas na misión de relación e reprodución. 	<ul style="list-style-type: none"> • Significado da función de relación. • Órganos dos sentidos. • Sistema nervioso. • Aparato locomotor. • Significado da función de reprodución. • Ciclo de vida. • Aparato reprodutor masculino. • Aparato reprodutor feminino 	<p>.Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.</p> <p>-Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.</p>	<p>- Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.</p> <p>-Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corp</p>	<p>CMCCT CAA CLL CD</p>

UNIDADE 7 :MATERIA E ENERXÍA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<p>-Coñecer as propiedades da materia e a súa estrutura interna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diferenciar cambios físicos e químicos e coñecer exemplos de ambos reflexionando sobre a súa reverseibilidade. • Comprender os cambios de estado. • Identificar mesturas e coñecer métodos de separación. • Aproximarnos ao concepto de forza e os cambios que producen sobre os corpos • Coñecer o concepto e tipos de enerxía. <p>Coñecer as características e propiedades da luz e o son, como dous exemplos de enerxía.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A materia. · Cambios na materia. · Mesturas, tipos e métodos de separación. · Cambios nos corpos producidos polas forzas. · Enerxía, concepto e tipos. · A luz, características e propiedades. -O son, características e propiedades. 	<p>-Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.</p> <p>-Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables</p> <p>-Describir tres grandes problemas derivados do consumo excesivo de enerxía.</p>	<p>-Investiga a través da realización de sinxelas experiencias para achegarse ao coñecemento que rixen fenómenos como a separación das distintas materias nas mesturas e os cambios de estado.</p> <p>- Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.</p> <p>-Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible</p>	<p>CSIEE CLL CSC CMCT CAA CD</p>

UNIDADE 8 : ELECTRICIDADE E MAGNETISMO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizase	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Comprender a natureza e os efectos da electricidade estática e da corrente eléctrica. • Construír un circuíto eléctrico e un compás. • Identificar os efectos e usos do magnetismo. • Comprender a relación entre a electricidade e o magnetismo. • Citar algúns usos do electromagnetismo. 	<ul style="list-style-type: none"> -Electricidade: electricidade estática e corrente eléctrica. · Circuitos eléctricos. · Magnetismo. · Magnetismo terrestre. · O imán (o compás). · Electromagnetismo: relación entre electricidade e magnetismo. 	<p>-Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica e o magnetismo.</p>	<p>-Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.</p> <p>-Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.</p>	<p>CMCCT CSIEE CCL CAA CD</p>

UNIDADE 9: AS MÁQUINAS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Identificar e clasificar diferentes máquinas. • Describir as características dalgunhas máquinas. • Diferenciar máquinas simples de máquinas compostas. • Construír unha estrutura sinxela que resolve un problema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Máquinas. • Máquinas simples. • Máquinas complexas. 	<p>-Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos.</p> <p>-Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.</p>	<p>Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.</p> <p>Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.</p>	<p>CMCCT CCL CSC CD CAA</p>

METODOLOXÍA

Empregaranse para traballar este curso distintos aspectos metodolóxicos.

- ✓ Partirase sempre do nivel do alumnado para construír aprendizaxes significativas.
- ✓ Utilizarase unha metodoloxía activa e participativa que potencie ao máximo o seu desenvolvemento autónomo.
- ✓ Para presentar os contidos da unidade suxírese traballar en gran grupo, con actividades, diálogos e discusións que potencien o intercambio de opinión e a aprendizaxe entre iguais.
- ✓ Para o afianzamento dos conceptos que se tratan é preferible o traballo reflexivo individual.
- ✓ Modelo expositivo cando existan aspectos que requiran explicación, aclaración ou algunha ampliación concreta.
- ✓ Modelo experiencial que fomente un aprendizaxe cooperativo.
- ✓ Trabállase tamén a lectura e as técnicas de resumo e esquematización. Así mesmo, desenvólvese a competencia de crear textos propios cos contidos obtidos da investigación e a reflexión persoal e grupal.
- ✓ Participación activa do alumnado mediante a distribución de tarefas diversas que resulten motivadoras e que sexan significativas para os nenos e nenas.
- ✓ Uso das TICs na aula como instrumento de ensino.
- ✓ Posta en común en gran grupo despois do traballo individual.
- ✓ Propóñense principalmente tarefas globalizadas, que requiran a posta en práctica de todas as competencias.
- ✓ Propóñense tamén tarefas que favorezan a autoaprendizaxe e o pensamento crítico e creativo.
- ✓ Para poder desenvolver o traballo, ademais da exposición do profesor, favoreceremos a investigación, como estratexia imprescindible para a autoaprendizaxe.
- ✓ Todas as tarefas deseñadas terán un carácter eminentemente práctico.

TEMPORALIZACIÓN

No mes de setembro realizarase a avaliación inicial para comprobar o punto de partida do alumnado, así como a análise das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas, facendo un repaso, reforzo e/ou recuperación (segundo o caso necesario).

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
TEMAS 1, 2, 3	TEMAS 4, 5, 6	TEMAS 7, 8, 9

MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS

- Libro dixital do alumno, plataforma E- Dixgal
- Repositorio Abalar
- Recursos didácticos dixitais (páxinas web, contidos online,...)
- Caderno do alumno
- Encerado tradicional, canón e pantalla dixital

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En todo momento a avaliación está deseñada de xeito que permita determinar o nivel competencial acadado polo alumnado, sendo a nota final unha **avaliación media das avaliacións parciais**.

- ◆ Traballo no caderno.
- ◆ Probas feitas a través de E-Dixgal.
- ◆ Proba de avaliación escrita.
- ◆ Posta en común despois do traballo individual ou grupal.

- ◆ Observación directa na aula.
- ◆ Seguimento de avaliación continua no rexistro.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

- Probas de avaliación correspondentes ás unidades. (60%)
- Seguimento das actividades realizadas diariamente. (30%)
- Interese e motivación . (10%)

PLAN DE REFORZO

- ◆ Os plans de reforzo e recuperación serán de dous tipos: os das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior e os das aprendizaxes concretas correspondentes a cada unidade deste curso.
- ◆ No que se refire ao primeiro caso, as actividades e tarefas lévanse a cabo ao principio de curso ou ben ao inicio de cada unidade; no segundo caso, ditas actividades realízanse durante o desenvolvemento ou ao final da unidade correspondente.
- ◆ En ambos casos, o modo é o similar:
 - Realización de actividades e tarefas de reforzo orais, como explicacións, exposicións, preguntas grupais, ...
 - Realización de actividades e tarefas de reforzo escritas, como fichas, exercicios escritos,...
 - Realización de actividades ou tarefas dixitais, como consultas en páxinas web, exercicios a través de E-Dixgal, ...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para todos os alumnos e as alumnas:

- ◆ Actividades e tarefas de reforzo necesarias en cada unidade.
- ◆ Actividades e tarefas de ampliación necesarias en cada unidade.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- ◆ Commemoracións e saídas programadas na programación xeral anual que favorezan a relación coa linguaxe escrita e a expresión oral.
- ◆ Saídas ao teatro ou concertos.
- ◆ Conmemoracións :Samaín, Magosto, Nadal, Antroido, Día do Libro...

FOMENTO DA LECTURA

- ◆ Desenvolvemento na aula do plan lector do centro.
- ◆ Lecturas colectivas do mesmo título para comentar distintas apreciacións.
- ◆ Fomentar o empréstito de libros da biblioteca.
- ◆ Fomentar a lectura cunha pequena biblioteca de aula con volúmenes que poden levar a casa.
- ◆ Programa de recomendacións ou críticas de volúmenes lidos.
- ◆ Seguir o blog da biblioteca do centro, traballando coas variadas aportacións ao mesmo.

Todas estas actividades estarán condicionadas as circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DAS TICS

- ◆ Emprego de E-Dixgal como instrumento de aprendizaxe diario.
- ◆ Pantalla dixital.
- ◆ Emprego do blog da biblioteca e a web do colexio.
- ◆ Páxinas web con actividades axeitadas con actividades, xogos e exercicios apropiados para as distintas unidades.
- ◆ Busca en Internet de distintas informacións.

EDUCACIÓN EN VALORES

Traballaranse valores fundamentais como: a autoestima, o compañeirismo, a empatía, a tolerancia, a responsabilidade, o respecto, o gusto polo traballo ben feito, ...

PROGRAMACIÓN 6º DE PRIMARIA

ÁREA: CIENCIAS SOCIAIS

UNIDADE 1-O MUNDO QUE NOS RODEA

Obxectivos	Contidos	Instrumentos de avaliación	Estándares de avaliación	C clave
<ul style="list-style-type: none"> •Comprender a relación entre a cartografía e a realidade. • Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais. • Coñecer os principais tipos de mapas (físicos, políticos e temáticos) e as partes que os compoñen. • Aprender a localizar nun mapa países, cidades ou accidentes xeográficos. • Saber como empregar un mapa para orientarse e trazar itinerarios. • Coñecer o proceso de elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais. 	<p>.Cartografía. Planos, mapas e planisferios.</p> <p>- Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos.</p> <p>- Escalas e signos</p>	<p>. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.</p> <p>.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.</p>	<p>. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas ,incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.</p> <p>-Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p>	

UNIDADE 2-O CLIMA E A PAISAXE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Diferenciar entre clima e tempo atmosférico. • Recoñecer os principais elementos do clima (temperatura e precipitacións). • Explicar os factores que modifican cada un dos elementos do clima. • Definir a paisaxe e identificar os elementos que a compoñen. • Diferenciar as distintas paisaxes do planeta Terra en relación coas características do clima. • Determinar as características e a diversidade xeográfica das paisaxes de Europa e España: relevo, clima e hidrografía. • Localizar nun mapa as principais unidades de relevo, as vertentes hidrográficas e o clima de Europa e mais España. <p style="margin-left: 20px;">Valorar a influencia do clima n nosa vida.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O clima . Elementos e factores climáticos. - Tipos de climas. - O clima cálido e a súa paisaxe. - Os climas temperados e as súas paisaxes. - Os climas fríos e as súas paisaxes. - O clima e a paisaxe en España . - O relevo e as augas españolas. - O clima e as paisaxes europeas. - O relevo e as augas de Europa 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan. -Explicar que é unha paisaxe , identificar os elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e Europa. -Identificar as principais unidades de relevo de España e Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa 	<ul style="list-style-type: none"> -Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan. -Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade. -Coñece as características do relevo de España e Europa. -Localiza nun mapa o relevo de España e Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima. -Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de España e Europa. -Desenvolve técnicas para memorizar, organizar e relacionar a información, e para autoavaliar o aprendido. 	<p>CCL CAA CCL CSC CCEC</p> <p>CCL CSC CCEC CAA CSIEE</p>

UNIDADE 3- O HOME E A TERRA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer a influencia do comportamento humano no medio natural. • Identificar o emprego sostible dos recursos naturais. • Propoñer unha serie de medidas precisas para o desenvolvemento sostible da humanidade. • Comprender as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático. 	<ul style="list-style-type: none"> -A intervención humana no medio. Consumo responsable. - Os problemas da contaminación. .O desenvolvemento sostible. -O cambio climático: causas e consecuencias. 	<p>.Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.</p> <p>Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.</p> <p>Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p>	<p>Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen a mellora das condicións ambientais do noso planeta.</p> <p>. Explica as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.</p>	<p>CCL</p> <p>CCL CAA CSC</p>

UNIDADE 4 -A ORGANIZACIÓN POLÍTICO-TERRITORIAL DA NOSA CONTORNA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • - Coñecer os territorios que forman Europa. • - Coñecer os países que forman a Unión Europea. - Comprender o valor da democracia na UE. • Coñecer os principais organismos de estrutura de poder da UE. - Coñecer a pertenza de España e de Galicia a UE. -Identificar as formas de organización política e territorial de Galicia. -Valorar a diversidade institucional, cultural e lingüística do Estado e da Autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> - Países e cidades de Europa - A Unión Europea:orixe, obxectivos e institucións. -A organización económica, social e política da Unión Europea. -Aproximación a algunhas características significativas dos países europeos. - España: comunidades autónomas, provincias e concellos. 	<ul style="list-style-type: none"> -Coñecer os países que forman Europa e as súas capitais. -Coñecer os países da Unión Europea e os seus principais organismos da estrutura de poder. -Coñecer a división política de España: comunidades autónomas e provincias. -Coñecer a pertenza de España e de Galicia a Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> -Localiza nun mapa os países que forman Europa. -Localiza nun mapa as capitais europeas. -Identifica e localiza nun mapa os países da Unión Europea. - Describe os principais organismos da estrutura de poder da Unión Europea. - Sitúa nun mapa as Comunidades Autónomas e as provincias de España. 	

UNIDADE 5- A XENTE DO PLANETA TERRA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Definir a poboación dun territorio e identificar os factores que inciden nela. • Comprender e interpretar os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación. • Interpretar unha pirámide de poboación e outros gráficos usados para os estudos demográficos. • Explicar o proceso de evolución da poboación en España e Europa. • Describir as principais características da poboación española e europea e os factores que condicionan a súa distribución. • Describir os movementos migratorios da poboación galega e a española, explicando o éxodo rural, a emigración transoceánica, a emigración a Europa e a chegada de inmigrantes ao noso país. <p>Identificar os problemas actuais da poboación: envellecemento, inmigración, superpoboación etc.</p>	<p>.-Demografía e poboación. Variables demográficas.</p> <p>-Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación.</p> <p>-Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.</p> <p>-Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia.</p>	<p>-Comprender e interpretar os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación</p> <p>-.Distinguir as principais características da poboación española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.</p> <p>-Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.</p>	<p>-Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.</p> <p>-Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.</p> <p>-Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente</p>	<p>CCL CAA C CSC CAA CCL CSC</p>

UNIDADE 6-A ECONOMÍA E O SEU FUNCIONAMENTO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> • -Desenvolver a curiosidade por coñecer as características do traballo e a economía. • - Coñecer as principais actividades do sector primario, secundario e terciario en España e Europa, os seus produtos e a súa importancia en relación a poboación ocupada. • - Coñecer e valorar as distintas técnicas publicitarias. • - Tomar conciencia dun consumo responsable e do valor do diñeiro. 	<p>A actividade económica. Definición e sectores.</p> <ul style="list-style-type: none"> - As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa. - A produción de bens e servizos. - As empresas e o traballo. Actividade e función -Como funciona a economía hoxe. -A influencia da publicidade. Utilidade e perigos dunha estratexia comercial. - Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa. - Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas, distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista. - Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen. -Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e en Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes. - Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos. - Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles. -Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparado prezos e recopilando información. 	<p>CCL CAA CSIEE</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CAA CSIEE</p> <p>CCL</p> <p>CCL CSC CCEC CCL CCEC</p> <p>CCL CSC CCL CCEC CSC CAA</p>

UNIDADE 7- DESCUBRINDO A HISTORIA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándates de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> •Definir que é a Historia. •Comprender e empregar de maneira elemental as técnicas e métodos de traballo do historiador. •Coñecer os diferentes conceptos cronolóxicos empregados para medir o tempo. Traballar as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade, para ordenar e localizar temporalmente algúns feitos históricos. •Valorar a utilidade do tempo histórico. •Definir a fonte histórica e identificar os seus diferentes tipos. •Coñecer os grandes períodos da Historia, os diferentes criterios para establecelos e os feitos máis significativos dentro dos mesmos. •Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas de vida no pasado, valorando a importancia do patrimonio histórico e a necesidade da súa correcta conservación. 	<ul style="list-style-type: none"> -As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. -As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estatísticas, cartográficas, orais, etc.). •Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> .Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia. .Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes. •Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> .Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas. Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos. •Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados. 	<p>CCEC CSC CAA CCL</p>

UNIDADE 8-A IDADE CONTEMPORÁNEA: O NOSO TEMPO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Analizar as transformacións económicas, políticas, sociais e culturais dos séculos XIX e XX, nun contexto mundial. • Adquirir unha perspectiva global da Idade Contemporánea. • Localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia contemporánea española e galega. • Identificar e describir os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España e de Galicia, así como os seus representantes máis significativos. • Analizar as características económicas e sociais actuais, valorando os cambios e procesos que as converteron no que hoxe son. 	<p>As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX.</p> <p>España na Idade Contemporánea I: o século XIX.</p> <p>As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX.</p>	<p>.Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p> <p>•Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>	<p>.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.</p> <p>.Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.</p> <p>Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.</p>	<p>CCL CAA CD</p> <p>CCL CAA CSC CCL CAA CCL CAA CCL CCEC CD</p> <p>CCL CAA CCL CAA CCL CCEC CCL CSC CAA</p> <p>CCL CSC CCEC</p> <p>CCL</p>

UNIDADE 9 -O PATRIMONIO: A NOSA RIQUEZA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Describir que é o patrimonio. • Identificar os elementos máis destacados do patrimonio cultural, histórico, artístico e natural do contorno. • Desenvolver unha sensibilidade cara ao patrimonio. Promover a conservación, valoración e difusión do mesmo, asegurándose a súa transmisión a xeracións futuras. • Coñecer os factores que levan á identificación dun elemento como ben patrimonial, así como a súa xeración histórica. • Comprender os principios de tutela dos ben culturais. • Valorar o legado cultural das diferentes civilizacións. • Coñecer a relación entre turismo e patrimonio. • Iniciarse na metodoloxía e preparación dunha visita guiada e tamén na interpretación do patrimonio. 	<p>-Noso patrimonio histórico e cultural.</p> <p>-Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.</p>	<p>-Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.</p> <p>Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.</p>	<p>.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.</p> <p>Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.</p> <p>Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar</p>	<p>CCL CAA CSC C</p>

METODOLOXÍA

Empregaranse para traballar este curso distintos aspectos metodolóxicos.

- ❖ Partirase sempre do nivel do alumnado para construír aprendizaxes significativas.
- ❖ Utilizarase unha metodoloxía activa e participativa que potencie ao máximo o seu desenvolvemento autónomo.
- ❖ Para presentar os contidos da unidade suxírese traballar en gran grupo, con actividades, diálogos e discusións que potencien o intercambio de opinión e a aprendizaxe entre iguais.
- ❖ Para o afianzamento dos conceptos que se tratan é preferible o traballo reflexivo individual.
- ❖ Modelo expositivo cando existan aspectos que requiran explicación, aclaración ou algunha ampliación concreta.
- ❖ Modelo experiencial que fomente un aprendizaxe cooperativo.
- ❖ Trabállase tamén a lectura e as técnicas de resumo e esquematización. Así mesmo, desenvólvese a competencia de crear textos propios cos contidos obtidos da investigación e a reflexión persoal e grupal.
- ❖ Participación activa do alumnado mediante a distribución de tarefas diversas que resulten motivadoras e que sexan significativas para os nenos e nenas.
- ❖ Uso das TICs na aula como instrumento de ensino.
- ❖ Posta en común en gran grupo despois do traballo individual.
- ❖ Propóñense principalmente tarefas globalizadas, que requiran a posta en práctica de todas as competencias.
- ❖ Propóñense tamén tarefas que favorezan a autoaprendizaxe e o pensamento crítico e creativo.
- ❖ Para poder desenvolver o traballo, ademais da exposición do profesor, favoreceremos a investigación, como estratexia imprescindible para a autoaprendizaxe.
- ❖ Todas as tarefas deseñadas terán un carácter eminentemente práctico.

TEMPORALIZACIÓN

No mes de setembro realizarase a avaliación inicial para comprobar o punto de partida do alumnado, así como a análise das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas, facendo un repaso, reforzo e/ou recuperación (segundo o caso necesario).

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
TEMAS 1, 2, 3	TEMAS 4, 5, 6	TEMAS 7, 8, 9

MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS

- ✓ Libro dixital do alumno, plataforma E- Dixgal
- ✓ Repositorio Abalar
- ✓ Recursos didácticos dixitais (páxinas web, contidos online,...)
- ✓ Caderno do alumno
- ✓ Encerado tradicional, canón e pantalla dixital

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En todo momento a avaliación está deseñada de xeito que permita determinar o nivel competencial acadado polo alumnado, sendo a nota final unha **avaliación media das avaliacións parciais**.

- ◆ Traballo no caderno.
- ◆ Probas feitas a través de E-Dixgal.
- ◆ Proba de avaliación escrita.
- ◆ Posta en común despois do traballo individual ou grupal.
- ◆ Observación directa na aula.
- ◆ Seguimento de avaliación continua no rexistro.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

- Probas de avaliación correspondentes ás unidades. (60%)
- Seguimento das actividades realizadas diariamente. (30%)
- Interese e motivación . (10%)

PLAN DE REFORZO

- ◆ Os plans de reforzo e recuperación serán de dous tipos: os das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior e os das aprendizaxes concretas correspondentes a cada unidade deste curso.
- ◆ No que se refire ao primeiro caso, as actividades e tarefas lévanse a cabo ao principio de curso ou ben ao inicio de cada unidade; no segundo caso, ditas actividades realízanse durante o desenvolvemento ou ao final da unidade correspondente.
- ◆ En ambos casos, o modo é o similar:
 - Realización de actividades e tarefas de reforzo orais, como explicacións, exposicións, preguntas grupais, ...
 - Realización de actividades e tarefas de reforzo escritas, como fichas, exercicios escritos,...
 - Realización de actividades ou tarefas dixitais, como consultas en páxinas web, exercicios a través de E-Dixgal, ...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para todos os alumnos e as alumnas:

- ◆ Actividades e tarefas de reforzo necesarias en cada unidade.
- ◆ Actividades e tarefas de ampliación necesarias en cada unidade.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- ◆ Commemoracións e saídas programadas na programación xeral anual que favorezan a relación coa linguaxe escrita e a expresión oral.
- ◆ Saídas ao teatro ou concertos.
- ◆ Conmemoracións :Samaín, Magosto, Nadal, Antroido, Día do Libro...

Todas estas actividades estarán condicionadas ás circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DA LECTURA

- ◆ Desenvolvemento na aula do plan lector do centro.
- ◆ Lecturas colectivas do mesmo título para comentar distintas apreciacións.
- ◆ Fomentar o empréstimo de libros da biblioteca.
- ◆ Fomentar a lectura cunha pequena biblioteca de aula con volúmenes que poden levar a casa.
- ◆ Programa de recomendacións ou críticas de volúmenes lidos.
- ◆ Seguir o blog da biblioteca do centro, traballando coas variadas aportacións ao mesmo.

Todas estas actividades estarán condicionadas as circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DAS TICS

- ◆ Emprego de E-Dixgal como instrumento de aprendizaxe diario.
- ◆ Pantalla dixital.
- ◆ Emprego do blog da biblioteca e a web do colexio.
- ◆ Páxinas web con actividades axeitadas con actividades, xogos e exercicios apropiados para as distintas unidades.
- ◆ Busca en Internet de distintas informacións.

EDUCACIÓN EN VALORES

Traballaranse valores fundamentais como: a autoestima, o compañeirismo, a empatía, a tolerancia, a responsabilidade, o respecto, o gusto polo traballo ben feito, ...

PROGRAMACIÓN 6º DE PRIMARIA
ÁREA: LINGUA CASTELÁ

UNIDADE 1:

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> -Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. -Saber utilizar un dicionario. -Recoñecer os diferentes tipos de dicionarios. -Recoñecer os textos literarios. -Recoñecer os diferentes tipos de xéneros literarios. -Identificar os elementos do acto comunicativo. -Identificar os diferentes tipos de texto segundo a súa intención comunicativa. -Coñecer e aplicar os usos dos signos de puntuación de peche. -Localizar e corrixir erros no uso dos signos de puntuación mencionados. -Recoñecer textos instrutivos. -Redactar textos instrutivos. -Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<ul style="list-style-type: none"> -Lectura <i>A sopa de pedra.</i> -Uso do dicionario. -Tipos de dicionarios. -A literatura. Os xéneros literarios. -A comunicación. - A intención comunicativa. -Signos de puntuación I: signos de peche (punto, signos de exclamación e signos de interrogación). -Os textos instrutivos. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ler o texto coa entoación, ritmo e velocidade adecuados. -Responder correctamente a preguntas acerca do contido do texto. -Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. -Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. -Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas de comunicación: queda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos demais. -Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. -Comprende textos orais e escritos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe e á súa intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> -Le o texto coa entonación, ritmo e velocidade adecuados. -Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e secundarias. -Utiliza a biblioteca para localizar un libro con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. -Utiliza habitualmente o dicionario, recoñece a súa estrutura e tipos, en diferentes soportes, e úsaos para buscar o significado de calquera palabra. -Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. -Escoita atentamente as intervencións e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo, mostrando respecto polas ideas e sentimentos dos demais. -Usa con corrección os signos de puntuación. -Segue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<p align="center">CCL CAA CSIEE CD CCEC CSC</p>

UNIDADE 2.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> -Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. -Recoñecer sinónimos e antónimos. -Empregar sinónimos e antónimos en textos propios. -Coñecer que é un recurso literario. -Recoñecer a tipoloxía dos recursos literarios. Identificar a aliteración e a anáfora. -Coñecer e valorar a realidade plurilingüe de España. -Recoñecer e valorar a presenza do español no mundo. -Recoñecer a importancia dos signos de puntuación. -Coñecer os usos do punto e coma, dos dous puntos e os puntos suspensivos. -Localizar e corrixir erros no uso dos signos de puntuación mencionados. -Recoñecer textos instrutivos. -Redactar textos instrutivos. -Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<ul style="list-style-type: none"> -Lectura: <i>O maravilloso mago de Oz</i>, de Lyman Frank Baum (adaptado). -Sinónimos e antónimos. -Recursos literarios I: a aliteración e a anáfora. -As linguas de España. O español no mundo. -Os signos de puntuación II: punto e coma, dous puntos e puntos suspensivos. -Os textos normativos. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e comprensión. -Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. -Recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria. - Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara o español de América. -Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. -Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> -Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. -Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. -Identifica e usa sinónimos e antónimos. -Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. -Recoñece e interpreta a aliteración e a anáfora como recursos literarios. -Valora a variedade lingüística de España e o español de América. -Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España. -Usa con corrección os signos de puntuación. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe a á súa intención comunicativa (normativa). -Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente . 	<p style="text-align: center;">CCL CAA CSIEE CD CCEC CSC</p>

UNIDADE 3

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> -Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. -Recoñecer palabras polisémicas e palabras homónimas. -Empregar palabras polisémicas e palabras homónimas en textos propios. -Coñecer que é un recurso literario. -Recoñecer a tipoloxía dos recursos literarios. -Identificar o epíteto e a antítese. .Identificar substantivos e clasificalos. -Comprender o concepto de xénero e número do substantivo. -Coñecer as regras de formación do feminino e do plural dos substantivos. -Recoñecer a importancia dos signos de puntuación. -Coñecer os usos das parénteses y das comiñas. -Localizar e corrixir erros no uso dos signos de puntuación mencionados. -Recoñecer textos persuasivos. -Redactar textos persuasivos. -Coñecer as características dos anuncios. -Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<ul style="list-style-type: none"> -Lectura: <i>A Odisea</i>, Homero. -A polisemia e a homonimia. -Recursos literarios II: epíteto e antítese. -O substantivo. -Signos de puntuación III: comiñas e parénteses. -Os textos persuasivos. 	<ul style="list-style-type: none"> -Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. -Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. -Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. -Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. -Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral e escrita. -Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. -Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. -Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. -Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. -Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. -Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> -Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. -Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. -Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. -Identifica e usa palabras polisémicas e homónimas. -Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. -Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homónimas, polisémicas). -Distingue algún recursos retóricos, como o epíteto e a antítese. -Sinala as características que definen as diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. -Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. -Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. -Usa con corrección os signos de puntuación: as comiñas e os parénteses. -Comprende diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe e á súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). -Capta o propósito de diferentes tipoloxías textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. -Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CD CCEC CSC

UNIDADE 4

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer o significado literal e o significado figurado dunha palabra. • Empregar palabras con significado literal e con significado figurado en textos propios. • Identificar os elementos da narración. • Identificar a estrutura da narración. • Identificar e analizar determinantes artigos, demostrativos, posesivos, numerais, indefinidos, interrogativos e exclamativos. • Identificar e analizar pronomes persoais, demostrativos e posesivos. • Coñecer e aplicar as normas xerais de acentuación. • Recoñecer e redactar textos informativos. • Coñecer as características das noticias, os informes e os folletos. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información 	<p>-Lectura: <i>O hobbit</i>, de J.R.R. Tolkien.</p> <p>-Significado literal e significado figurado. As frases feitas.</p> <p>-A narrativa: elementos e estrutura da narración.</p> <p>-Determinantes e pronomes.</p> <p>-Regras de acentuación.</p> <p>-Os textos informativos.</p>	<p>-Comprender o sentido global dos textos orais.</p> <p>-Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.</p> <p>-Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.</p> <p>-Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.</p> <p>-Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.</p> <p>-Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p> <p>-Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.</p> <p>- Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de diversa índole, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando as producións propias e alleas.</p>	<p>-Identifica o tema do texto.</p> <p>-Identifica as ideas principais dun texto.</p> <p>-Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.</p> <p>-Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade a comunicación oral.</p> <p>-Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.</p> <p>-Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos.</p> <p>-Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, narracións, anuncios, ...</p> <p>-Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>-Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.</p> <p>-Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.</p> <p>-Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.</p> <p>-Expresa as súas propias ideas comprensiblemente.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCEC</p> <p>CD</p> <p>CS</p>

UNIDADE 5

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer o concepto de campo semántico. • Recoñecer o concepto de familia de palabras. • Aplicar os conceptos de campo semántico e de familia de palabras. • Recoñecer as características dos mitos. • Recoñecer as características das lendas. • Recoñecer as características das fábulas. • Redactar mitos, lendas e fábulas. • Identificar e analizar os adxectivos. • Identificar e analizar o xénero e o número dos adxectivos. • Identificar e analizar os diferentes graos dos adxectivos. • Coñecer e aplicar as normas de acentuación de ditongos e hiatos. • Recoñecer textos literarios. • Redactar textos literarios. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<p>- Lectura: <i>O médico rural</i> (adaptado do National Geographic)..</p> <p>-Campo semántico e familia de palabras.</p> <p>-Xéneros narrativos I: mitos, lendas e fábulas.</p> <p>-Os adxectivos.</p> <p>-Acentuación II: til en ditongos e hiatos.</p> <p>-Os textos literarios.</p>	<p>-Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais.</p> <p>-Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais.</p> <p>-Aplicar os coñecementos básicos sobre o vocabulario (/formación e significado das palabras e campos semánticos) para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.</p> <p>-Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p> <p>-Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.</p>	<p>-Amosa unha actitude de escoita atenta.</p> <p>-Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.</p> <p>Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).</p> <p>-Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.</p> <p>-Diferenza familias de palabras.</p> <p>-Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.</p> <p>-Coñece textos referidos a mitos, lendas e fábulas.</p> <p>-Busca información en diferentes soportes sobre mitos, lendas ou fábulas, ben do entorno máis cercano, ou de culturas máis afastadas.</p> <p>-Identifica ao adxectivo pola súa función na lingua: expresar características do nome.</p> <p>-Identifica e clasifica os adxectivos dentro dun texto.</p> <p>-Aplica as normas do uso da til en ditongos e hiatos</p> <p>-Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras de teatro) a partir de pautas dadas utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.</p> <p>-Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.</p>	<p>CCL CAA CD CCEC</p>

UNIDADE 6

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer o concepto de palabra tabú. • Recoñecer o concepto de eufemismo. • Aplicar os conceptos de palabra tabú e eufemismo. • Recoñecer as características dos contos. • Recoñecer as características das novelas. • Aprender a redactar contos e novelas. • Identificar e definir os verbos. • Identificar e analizar as formas persoais do verbo. • Identificar e analizar as desinencias do verbo: número, persoa, tempo e modo. • Identificar e analizar as formas non persoais do verbo. • Coñecer e aplicar as normas de acentuación dos monosílabos. • Recoñecer textos narrativos. • Recoñecer e redactar diarios, biografías e memorias. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<p>- Lectura. <i>O espello</i>. Conto popular xaponés.</p> <p>-Tabú e eufemismo.</p> <p>-Xéneros narrativos II: contos e novelas.</p> <p>-O verbo I: formas persoais e non persoais.</p> <p>-Acentuación III: o til nos monosílabos.</p> <p>-Os textos narrativos.</p>	<p>-Desenvolver o Plan Lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomente o gusto pola lectura.</p> <p>-Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.</p> <p>-Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos na práctica escolar.</p> <p>-Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p> <p>-Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión e expresión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p> <p>-Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.</p> <p>-Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.</p>	<p>-Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.</p> <p>-Le voluntariamente textos propostos polo mestre.</p> <p>-Identifica palabras tabú e coñece o correspondente eufemismo.</p> <p>-Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.</p> <p>-Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.</p> <p>-Identifica o verbo pola súa función na lingua: expresar acción ou estados.</p> <p>-Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo, e subxuntivo de todos os verbos.</p> <p>-Aplica as normas de uso da til nos monosílabos.</p> <p>-Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.</p> <p>-Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.</p>	<p>CCL CAA CSIEE CCEC CC</p>

UNIDADE 7

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer os conceptos de lexe-ma e morfema. • Recoñecer os conceptos de morfema flexivo e morfema derivativo. • Recoñecer os conceptos de prefixo e sufixo. • Aplicar os conceptos de morfema flexivo e morfema derivativo. • Aplicar os conceptos de prefixo e sufixo. • Recoñecer as características da lírica. • Recoñecer e aplicar o cómputo métrico nun poema. • Recoñecer os diferentes tipos de rima nun poema. • Identificar e conxugar formas verbais de todos os tempos e modos. • Identificar e conxugar formas verbais irregulares de todos os tempos e modos. • Analizar formas verbais. • Coñecer e aplicar as normas de acentuación das palabras interrogativas e exclamativas. • Recoñecer textos descritivos. • Recoñecer e redactar textos descritivos subxectivos. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<p>- Lectura. <i>Rimas</i>, Gustavo Adolfo Bécquer.</p> <p>-Sufixos e prefixos.</p> <p>-A lírica I: definición. Rima e métrica.</p> <p>-O verbo II: a conxugación.</p> <p>-Acentuación IV: til en interrogativos e exclamativos.</p> <p>-Os textos descritivos.</p>	<p>-Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.</p> <p>-Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.</p> <p>-Aplicar os coñecementos básicos sobre a gramática para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p> <p>-Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión e expresión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p> <p>-Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos).</p> <p>-Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.</p>	<p>-Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.</p> <p>-Ter programado un tempo semanal para ler diferentes textos.</p> <p>-Recoñece palabras formadas por prefixos e sufixos.</p> <p>-Coñece o significado dos prefixos e sufixos máis habituais.</p> <p>-Distingue algún recursos retóricos e métricos propios dos poemas.</p> <p>-Recoñece diferentes tipos de rima.</p> <p>-Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais de modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.</p> <p>-Aplica correctamente as normas de acentuación e o uso da til en interrogativos e exclamativos.</p> <p>-Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos, non explícitos nos textos orais.</p> <p>-Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse, dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.</p>	<p>CCL CAA CCEC CSIEE</p>

UNIDADE 8

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer e aplicar os conceptos de composición e derivación. • Recoñecer e aplicar os conceptos de arte maior e arte menor na líric • Recoñecer o concepto de estrofa. • Identificar e analizar os diferentes tipos de estrofas. • Identificar e analizar as diferentes clases de adverbios. • Identificar e analizar as diferentes clases de locucións adverbiais. • Coñecerr e aplicar as normas de acentuación de ditongos e hiatos. • Coñecer e aplicar as normas ortográficas do <i>g e do j</i> • Recoñecer e elaborar diferentes textos argumentativos • Utilizar as TIC para buscar e procesar a información. 	<p>- Lectura: -<i>Harry Potter e a pedra filosofal</i>, de J.K. Rowling.</p> <p>-A formación de palabras: composición e derivación.</p> <p>-A lírica II: arte maior e arte menor. Tipos de estrofas.</p> <p>-O adverbio.</p> <p>-O <i>g e o j</i>.</p> <p>-Os textos argumentativos.</p>	<p>-Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.</p> <p>-Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, ...</p> <p>-Producir a partir de modelos dados textos literarios en verso, con sentido estético e creatividade.</p> <p>-Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p> <p>-Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.</p> <p>-Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.</p> <p>-Desenvolver o Plan lector.</p> <p>-Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos demais.</p>	<p>-Infirre, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.</p> <p>-Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipótesis, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.</p> <p>-Identifica palabras compostas e crea palabras derivadas.</p> <p>-Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes función da linguaxe.</p> <p>-Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.</p> <p>-Recoñece diferentes tipos de estrofas.</p> <p>-Crea poemas a partir de pautas.</p> <p>-Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.</p> <p>-Escribe textos usando un rexistro adecuado organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>-Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.</p> <p>-Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor, editorial, xénero ou ilustracións.</p> <p>-Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>-Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.</p>	<p>CCL CAA CSC CMCT CCEC CSIEE</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer o concepto de formación de palabras. • Recoñecer os conceptos de sigla e abreviatura. • Aplicar os conceptos de sigla e abreviatura. • Recoñecer o concepto de lírica popular e lírica culta. • Identificar os diferentes textos da lírica popular. • Identificar os diferentes textos da lírica culta. • Recoñecer o concepto de palabra invariable. • Identificar e analizar as diferentes clases de preposicións. • Identificar e analizar as diferentes clases de conxuncións. • Identificar e analizar as diferentes clases de interxeccións. • Coñecer e aplicar as normas ortográficas do <i>v</i>. • Coñecer e aplicar as normas ortográficas do <i>b</i>. • Recoñecer e identificar os diferentes textos expositivos. • Elaborar textos expositivos escritos e orais. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<p>-Lectura: -<i>Lazarillo de Tormes</i>, anónimo.</p> <p>-Siglas e abreviaturas.</p> <p>-A lírica III: tipos de poemas. Lírica popular e lírica culta.</p> <p>-Palabras invariables.</p> <p>-O <i>v</i> e o <i>b</i>.</p> <p>-Os textos expositivos.</p>	<p>-Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.</p> <p>-Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Producir a partir de modelos dados textos en verso, con sentido estético e creatividade.</p> <p>-Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.</p> <p>-Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.</p> <p>-Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos demais.</p> <p>-Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.</p> <p>-Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.</p> <p>-Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral.</p> <p>-Resumir un texto reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias.</p>	<p>-Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.</p> <p>-Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, a partir da lectura dun texto en voz alta.</p> <p>-Identifica e usa siglas e abreviaturas.</p> <p>-Crea textos en verso seguindo determinados parámetros.</p> <p>-Diferencia lírica popular e lírica culta.</p> <p>-Sinala as características que definen as diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.</p> <p>-Escribe textos usando un rexistro adecuado organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>-Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.</p> <p>-Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.</p> <p>-Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.</p> <p>-Exposicións orais con o sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>-Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.</p> <p>-Elabora esquemas a partir de textos expositivos.</p>	<p>CCL CAA CSC</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer o concepto de formación de palabras. • Recoñecer os conceptos de neoloxismo e arcaísmo. • Aplicar os conceptos de neoloxismo e arcaísmo. • Recoñecer as características do xénero teatral. • Identificar os diferentes tipos de texto dramático. • Recoñecer o concepto de representación teatral. • Identificar as diferentes partes dunha representación teatral. • Recoñecer e identificar as diferentes clases de oracións segundo a súa intención comunicativa. • Elaborar diferentes clases de oracións segundo a súa intención comunicativa. • Coñecer e aplicar as normas ortográficas do <i>h</i>. • Recoñecer e identificar diferentes tipos textos dialogados. • Elaborar textos dialogados escritos e orais. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<p>- Lectura: <i>O que o océano esconde</i> (adaptado do National Geographic).</p> <p>-Arcaísmos e neoloxismos.</p> <p>-O teatro I: texto e representación.</p> <p>-Tipos de oracións.</p> <p>-O <i>h</i>.</p> <p>-Os textos dialogados</p>	<p>-Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole, utilizando esquemas, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.</p> <p>-Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias e dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.</p> <p>-Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación de diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.</p>	<p>-Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.</p> <p>-Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.</p> <p>-Identifica e usa arcaísmos e neoloxismos.</p> <p>-Recoñece e valora as características fundamentais de textos narrativos, poéticos e dramáticos.</p> <p>-Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.</p> <p>-Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.</p> <p>-Reproduce textos ditados con corrección.</p> <p>-Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados á súa idade e de textos de produción propia.</p> <p>-Participa activamente en diversas situacións de comunicación, como debates e diálogos.</p>	<p>CCL CCEC CAA</p>
UNIDADE 11				

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c. cla
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer o concepto de formación de palabras. • Recoñecer o concepto de préstamo. • Identificar os distintos tipos de préstamos segundo a súa lingua de orixe. • Aplicar o concepto de préstamo. • Recoñecer e identificar os diferentes tipos de estrutura dunha obra teatral • Recoñecer o concepto de predicado. • Recoñece e identificar os diferentes tipos de predicados. • Elaborar diferentes tipos de predicados. • Coñecer e aplicar as normas ortográficas do s e do x. • Elaborar textos que sigan as propiedades de coherencia e cohesión. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<p>- Lectura. <i>Cincenta xa non vive alí</i>, Luis Matilla.</p> <p>-Préstamos lingüísticos.</p> <p>-O teatro II: estrutura interna e externa.</p> <p>-Predicado: tipos.</p> <p>-O s e o x.</p> <p>-Produción de textos escritos: coherencia e cohesión.</p>	<p>-Comprender diferentes tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Coñecer a estrutura das obras de teatro.</p> <p>-Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias e dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Levar a cabo o plan de escritura que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.</p> <p>-Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos demais.</p> <p>-Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación con vocabulario preciso e estrutura coherente.</p> <p>-Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.</p>	<p>-Comprende diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados,...) e á súa intención comunicativa.</p> <p>-Identifica e usa préstamos lingüísticos.</p> <p>-Coñece a estrutura interna e externa das obras de teatro.</p> <p>-Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados á súa idade e de textos de produción propia.</p> <p>-Identifica as oracións como unidades de significado completo.</p> <p>-Diferencia tipos de predicado.</p> <p>-Valora a súa produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p> <p>-Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.</p> <p>-Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde.</p> <p>-Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.</p> <p>-Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.</p> <p>-Recoñece algún mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC CSIEE</p>

UNIDADE 12

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c. cla
<ul style="list-style-type: none"> • Ler e entender textos escritos de diferentes tipos. • Recoñecer o concepto de formación de palabras. • Recoñecer os conceptos de coloquialismo e vulgarismo. • Identificar os distintos tipos de coloquialismos e vulgarismos. • Saber corrixir os distintos tipos de coloquialismos e vulgarismos. • Identificar os dous grandes xéneros teatrais: a traxedia e a comedia. • Recoñecer as características da traxedia e da comedia. • Recoñecer o concepto de conector. • Recoñecer os diferentes tipos de conectores. • Elaborar textos con diferentes tipos de conectores. • Coñecer e aplicar as normas ortográficas do // e do y. • Recoñecer os conceptos de subliñado, esquema e resumo. • Coñecer as características propias do subliñado, esquema e resumo. • Identificar os diferentes tipos de esquema. • Elaborar textos segundo as normas do esquema e do resumo. • Utilizar as TIC e outras fontes de coñecemento para buscar e procesar a información. 	<p>-Lectura <i>Tres sombreiros de copa</i>, Miguel Mihura.</p> <p>-Coloquialismos e vulgarismos.</p> <p>-O teatro III: comedia e traxedia.</p> <p>-Os conectores textuais.</p> <p>-O // e o y.</p> <p>-Compresión de textos escritos: subliñado, resumo e esquema.</p>	<p>-Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de texto.</p> <p>-Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</p> <p>-Diferenciar comedia e traxedia.</p> <p>-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p> <p>-Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p> <p>-Levar a cabo o plan de escritura que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.</p> <p>-Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a información e experiencias doutras persoas.</p> <p>-Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.</p> <p>-Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.</p> <p>-Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de moido eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.</p> <p>-Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de diversa índole, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando as producións propias e alleas.</p>	<p>-Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de textos.</p> <p>-Interpreta o valor do título e as ilustracións.</p> <p>-Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que apareceno texto relacionada con estes.</p> <p>-Identifica coloquialismos e vulgarismos.</p> <p>-Diferencia comedia e traxedia.</p> <p>-Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade.</p> <p>-Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.</p> <p>-Valora a súa produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p> <p>-Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde.</p> <p>-Resume entrevistas, noticias e debates infantís ... procedentes da radio, televisión ou da internet.</p> <p>-Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.</p> <p>-Comprende a información contida nos gráficos establecendo relación coa información que aparece no texto relacionada con estes.</p> <p>-Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.</p> <p>-Interpreta a información e fai un resumo da mesma.</p> <p>-Resume o contido de textos propios do ámbito persoal e escolar, recollendo as ideas principais, evitando parasafrear o texto e utilizando unha expresión persoal.</p>	<p>c. cla</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>

METODOLOXÍA

- ◆ Partirase sempre do nivel do alumnado para construír aprendizaxes significativas.
- ◆ Utilizarase unha metodoloxía activa e participativa que potencie ao máximo o seu desenvolvemento autónomo.
- ◆ Para presentar os contidos da unidade suxírese traballar en gran grupo, con actividades, diálogos e discusións que potencien o intercambio de opinión e a aprendizaxe entre iguais.
- ◆ Para o afianzamento dos conceptos que se tratan é preferible o traballo reflexivo individual.
- ◆ Modelo expositivo cando existan aspectos que requiran explicación, aclaración ou algunha ampliación concreta.
- ◆ Modelo experiencial que fomente un aprendizaxe cooperativo.
- ◆ Trabállase tamén a lectura e as técnicas de resumo e esquematización. Así mesmo, desenvólvese a competencia de crear textos propios cos contidos obtidos da investigación e a reflexión persoal e grupal.
- ◆ Participación activa do alumnado mediante a distribución de tarefas diversas que resulten motivadoras e que sexan significativas para os nenos e nenas.
- ◆ Uso das TICs na aula como instrumento de ensino. Posta en común en gran grupo despois do traballo individual. Propóñense principalmente tarefas globalizadas, que requiran a posta en práctica de todas as competencias. Propóñense tamén tarefas que favorezan a autoaprendizaxe e o pensamento crítico e creativo. Para poder desenvolver o traballo, ademais da exposición do profesor, favoreceremos a investigación, como estratexia imprescindible para a autoaprendizaxe. Todas as tarefas deseñadas terán un carácter eminentemente práctico.

TEMPORALIZACIÓN

- ◆ No mes de setembro realizarase a avaliación inicial para comprobar o punto de partida do alumnado, así como a análise das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas, facendo un repaso, reforzo e/ou recuperación (segundo o caso necesario).

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
TEMAS 1, 2, 3 e 4	TEMAS 5, 6, 7 e 8	TEMAS 9, 10, 11 e 12

MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS

- ◆ Libro dixital do alumno, plataforma E- Dixgal
- ◆ Repositorio Abalar
- ◆ Recursos didácticos dixitais (páxinas web, contidos online,...)
- ◆ Caderno do alumno
- ◆ Encerado tradicional, canón e pantalla dixital

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- ◆ En todo momento a avaliación está deseñada de xeito que permita determinar o nivel competencial acadado polo alumnado, sendo sempre unha **avaliación continua**.
- ◆ Proba de avaliación escrita.
- ◆ Traballo no caderno.
- ◆ Probas feitas a través de E-Dixgal.
- ◆ Posta en común despois do traballo individual ou grupal.
- ◆ Observación directa na aula.
- ◆ Seguimento de avaliación contínua no rexistro.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

- ◆ Probas de avaliación correspondentes ás unidades. (60%)
- ◆ Seguimento das actividades realizadas diariamente. (30%)
- ◆ Interese e motivación . (10%)

PLAN DE REFORZO

Os plans de reforzo e recuperación serán de dous tipos: os das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior e os das aprendizaxes concretas correspondentes a cada unidade deste curso.

No que se refire ao primeiro caso, as actividades e tarefas lévanse a cabo ao principio de curso ou ben ao inicio de cada unidade; no segundo caso, ditas actividades realízanse durante o desenvolvemento ou ao final da unidade correspondente.

En ambos casos, o modo é o similar:

- ◆ Realización de actividades e tarefas de reforzo orais, como explicacións, exposicións...
- ◆ Realización de actividades e tarefas de reforzo escritas, como fichas, exercicios escritos..
- ◆ Realización de actividades ou tarefas dixitais, como consultas en páxinas web, exercicios a través de E-Dixgal, ...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- ◆ Actividades e tarefas de reforzo necesarias en cada unidade.
- ◆ Actividades e tarefas de ampliación necesarias en cada unidade.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- ◆ Commemoracións e saídas programadas na programación xeral anual que favorezan a relación coa linguaxe escrita e a expresión oral.
- ◆ Saídas ao teatro ou concertos.
- ◆ Conmemoracións :Samaín, Magosto, Nadal, Antroido, Día do Libro...

Todas estas actividades estarán condicionadas ás circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DA LECTURA

- ◆ Desenvolvemento na aula do plan lector do centro.
- ◆ Lecturas colectivas do mesmo título para comentar distintas apreciacións.
- ◆ Fomentar o empréstimo de libros da biblioteca.

- ◆ Fomentar a lectura cunha pequena biblioteca de aula con volúmenes que poden levar a casa.
- ◆ Programa de recomendacións ou críticas de volúmenes lidos.
- ◆ Seguir o blog da biblioteca do centro, traballando coas variadas aportacións ao mesmo.

Todas estas actividades estarán condicionadas as circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DAS TICS

- ◆ Emprego de E-Dixgal como instrumento de aprendizaxe diario
- ◆ Pantalla dixital.
- ◆ Emprego do blog da biblioteca e a web do colexio.
- ◆ Páxinas web con actividades axeitadas con actividades, xogos e exercicios apropiados para as distintas unidades
- ◆ Busca en Internet de distintas informacións.

EDUCACIÓN EN VALORES

Traballaranse valores fundamentais como: a autoestima, o compañeirismo, a empatía, a tolerancia, a responsabilidade, o respecto, o gusto polo traballo ben feito, ...

PROGRAMACIÓN
6º DE PRIMARIA

ÁREA:LINGUA GALEGA

UNIDADE 1

Obxectivos	Contidos	Instrumentos de avaliación	Estándares de avaliación	C clave
<ul style="list-style-type: none"> Aproximar o uso do dicionario como elemento imprescindible de consulta. Diferenciar pola súa intencionalidade entre texto literario e non literario. Identificar a sílaba, se é tónica ou átona e a súa correspondente clasificación en grave, aguda e esdrúxula. Cofecer os elementos que interveñen no proceso comunicativo ampliando nocións adquiridas no curso pasado. Describir as características que definen as persoas. Ser capaces de facer unha biografía. 	<p>-Lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>A filla do ladrón de bicicletas</i>, Teresa González Costa, Xerais 2010. <p>-Vocabulario: O dicionario. O alfabeto, letras e palabras.</p> <p>-Literatura: Textos literarios e non literarios</p> <p>-Gramática: A comunicación.</p> <p>-Ortografía: Son e fonema..</p> <p>-Expresión oral: Quen é quen. Describe un compañeiro.</p> <p>-Expresión escrita: Escribir a biografía dun autor.</p>	<p>-Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar interferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p> <p>-Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>-Utilizar terminoñoxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>-Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar interferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p>	<p>-Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situación cotiás.</p> <p>-Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>-Usa axeitadamente o dicionario para buscar Calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.</p> <p>-Valotra os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p> <p>-Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo con propostas propias.</p> <p>-Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta este á súa produción.</p> <p>-Recoñece e diferencia os fonemas da lingua galega. Diferencia as sílabas que forman cada palabra, diferenciando sílabas tónicas e átonas.</p> <p>-Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir, exponer), utilizando o dicionario se é preciso.</p> <p>-Identifica a estrutura dun texto e recoñece algún mecanismos de cohesión.</p> <p>-Identifica o punto de vista do autor e diferencia información, opinión e publicidade.</p> <p>-Escribe a biografía dun autor.</p>	<p>CCL CD CSC CCL</p> <p>CCL CAA CD</p> <p>CCL CCEC</p> <p>CCL CAA CSC CSIEE CCL CAA CSIEE CCL</p> <p>CCL</p> <p>CCL CAA CSIEE</p> <p>CCL</p> <p>CCL CAA CCL</p>

UNIDADE 2.

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Promover o enriquecemento do léxico, por parte do alumno, coa incorporación de vocabulario novo e aumentar a súa riqueza expresiva mediante o traballo con sinónimos e antónimos. • Clasificar os textos segundo o xénero literario ao que pertencen: poesía, teatro ou narrativa. • Identificar un substantivo e saber que características ten, se é concreto, abstracto, común, propio, individual, colectivo... alén de analizar a súa flexión de xénero e número. • Coñecer as regras básicas de acentuación para clasificar as palabras. • Incentivar a aproximación á poesía a través do recitado, procurando que o alumnado lle perda o medo, por mor do seu descoñecemento. • Propoñer un obradoiro de poesía para poder construíla. 	<p>- Lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ramón Cabanillas, Escolma poética</i>, Faktoría K de Libros, 2009. <p>-Vocabulario: Sinónimos e antónimos.</p> <p>-Literatura: A prosa e o verso.</p> <p>-Gramática: O substantivo. Clases de substantivos. A formación do feminino. A formación do plural.</p> <p>-Ortografía: Regras xerais de acentuación.</p> <p>-Expresión oral: Recitar poesía.</p> <p>-Expresión escrita: Pintar versos I. Compón un poema sobre un obxecto.</p>	<p>-Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar interferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>-Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p> <p>-Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción social.</p> <p>-Elaborar textos breves con creatividade.</p>	<p>-Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p> <p>-Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p> <p>-Usa o dicionario durante a elaboración dun texto.</p> <p>-Recoñece e usa sinónimos e antónimos.</p> <p>-Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: o substantivo.</p> <p>-Sabe formar o feminino e o plural de substantivos.</p> <p>-Aplica a norma lingüística: ortográfica, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.</p> <p>-Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volumen.</p> <p>-Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.</p> <p>-Compón un poema sobre un obxecto</p>	<p>CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE CCL CAA CCL CCEC CCL CAA CCL CCL CSC CCEC CCL CSC CCEC CCL CSC CCEC CAA CSIEE</p>

UNIDADE 3

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Distinguir as palabras polisémicas. • Establecer as primeiras nocións de métrica e do concepto de sinalefa. • Coñecer as distintas clases de determinantes. • Aplicar as regras de acentuación nos ditongos e nos hiatos. • Fomentar a descrición investigando un crime. • Comprender como se fan as enquisas. 	<p>-Lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Xoán Neira, <i>Farrapos de nube</i>, Baía Edicións, 2007. <p>-Vocabulario: Palabras polisémicas.</p> <p>-Literatura: Poesía I. Métrica, medidas de versos. Tipos de versos.</p> <p>-Gramática: Os determinantes.</p> <p>-Ortografía: Ditongo e hiato.</p> <p>-Expresión oral: Investigar a escena do crime.</p> <p>-Expresión escrita: Facer unha enquisa.</p>	<p>-Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta, facendo participar á audiencia da súa interpretación.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Interpretar a retransca, a ironía e os dúbidos sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.</p> <p>-Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.</p> <p>-Realizar diferentes tipos de lectura.</p> <p>-Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p>	<p>-Le textos en voz alta con fluidez e precisión.</p> <p>-Le en voz alta adaptándose ao interesado auditorio: gozar escoitando, obter nova información,...</p> <p>-Recoñece e usa palabras polisémicas.</p> <p>-Interpreta en producións orais a retransca, a ironía e os dúbidos sentidos.</p> <p>-Recoñece a retransca como un trazo característico da lingua galega.</p> <p>-Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.</p> <p>-Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.</p> <p>-Sabe medir versos. Diferencia tipos de versos.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: os determinantes.</p> <p>-Recoñece os ditongos e hiatos nunha palabra.</p> <p>-Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.</p> <p>-Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.</p> <p>-Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes, ...</p>	<p>CCL</p> <p>CCL CAA CSC</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL</p> <p>CCL CCEC CSC CCL</p> <p>CCL</p> <p>CCL CCEC CCL CAA</p> <p>CCL CAA CCL CD CAA CSC</p>

UNIDADE 4

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Adquirir a capacidade de identificar as palabras homónimas. • Profundar na métrica e saber que clase de rima teñen os versos. • Coñecer os adxectivos e o seu grao. • Aplicar axeitadamente as regras de acentuación nas palabras con acento diacrítico. • Saber interpretar as normas dun xogo e atreverse a xogar. • Redactar, con adecuación e coherencia, un correo electrónico. 	<p>-Lectura.</p> <p style="text-align: center;">Isabel Freire, <i>Aos Reis Magos non lles gustan os caramelos de menta</i>, Galaxia, 2014</p> <p>-Vocabulario: As palabras homónimas.</p> <p>-Literatura: Poesía II. A rima. Estrofa. Poema. A repetición e a aliteración.</p> <p>-Gramática: O adxectivo. Os graos do adxectivo.</p> <p>-Ortografía: Acentuación diacrítica.</p> <p>-Expresión oral: Explicar un xogo.</p> <p>-Exresión escrita: Escribir un correo electrónico.</p>	<p>-Utilizar estratexias para mellorar a lectura.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Elaborar textos breves con claridade.</p> <p>-Recoñecer tipos de estrofas.</p> <p>- Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>-Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>-Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p> <p>-Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.</p> <p>-Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p>	<p>-Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.</p> <p>-Recoñece e usa palabras homónimas.</p> <p>-Aprecia os usos creativos da linguaxe.</p> <p>-Recoñece tipos de estrofas.</p> <p>-Identifica e emprega algunhas figuras literarias: repetición, aliteración.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua.</p> <p>-Recoñece diferentes graos do adxectivo.</p> <p>-Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>-Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.</p> <p>-Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.</p> <p>-Respecta as opinión das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro ou fóra da escola</p> <p>-Utiliza as tecnoloxías da información para redactar un texto.</p> <p>-Revisa e rescribe o texto cando é preciso.</p>	<p>CCL CAA CSIEE CCL CAA</p> <p>CCL CSC CCEC CAA CSIEE CCL CCL CCEC CAA</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CCL CSC CCEC</p> <p>CCL CCL</p>

UNIDADE 5

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ser capaces de identificar as palabras primitivas e derivadas. • Saber que tipos de poemas hai, así como as principais figuras literarias. • Coñecer os pronomes persoais tónicos e átonos. • Coñecer cales son os signos de puntuación e o seu uso. • Recomendar unha película, un libro ou unha obra teatral. • Entrevistar alguén e transcribir a entrevista. 	<p>- Lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leticia Costas, <i>Escarlatina, a cociñeira defunta</i>, Xerais, 2014. <p>-Vocabulario: As palabras primitivas e derivadas.</p> <p>-Literatura: Tipos de poemas.</p> <p>-Gramática: Os pronomes persoais.</p> <p>-Ortografía: Signos de puntuación. Punto, punto e coma e dous puntos.</p> <p>-Expresión oral: Recomenda e conta unha peli ou un libro</p> <p>Expresión escrita: Entrevista unha persoa.</p>	<p>-Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.</p> <p>-Usar as bibliotecas de aula, centro e virtuais, con autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.</p> <p>-Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p> <p>-Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p> <p>-Elaborar textos propios dos medios de comunicación.</p> <p>-Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p>	<p>-Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.</p> <p>-Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e información, e colabora no seu coidado e na súa mellora.</p> <p>-Recoñece e crea palabras derivadas a partir das primitivas.</p> <p>-Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.</p> <p>-Recoñece diferentes tipos de poemas.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: os pronomes persoais.</p> <p>-Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.</p> <p>-Aplica correctamente os signos de puntuación máis habituais: punto, punto e coma, dous puntos.</p> <p>-Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.</p> <p>-Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.</p> <p>-Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.</p> <p>-Elabora textos propios dos medios de comunicación.</p> <p>-Planifica a elabora un texto, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, etc.</p>	<p>CCL CAA CCEC CSIEE CCL CAA CSC</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CCEC CSC CCL CCL</p> <p>CCL CSC CCEC</p> <p>CCL CSC CCEC</p> <p>CCL CSC CAA CCL CSC</p>

UNIDADE 6

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de avaliación	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> Identificar e distinguir as palabras simples e as compostas. Coñecer a utilidade dos comentarios de texto. Coñecer cales son os adverbios e as preposicións. Manexar o repertorio de contraccións e empregalas axeitadamente. Aprender a contar unha experiencia persoal, respectando as propiedades textuais. Dominar as ferramentas básicas para crear un poema. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lectura. • Xulio Verne, <i>20.000 leguas baixo dos mares</i>, Baía Edicións, 2010 -Vocabulario: Palabras simples e compostas. -Literatura: O comentario. Recursos literarios. A metáfora e a comparación. -Gramática: O adverbio e as preposicións. -Ortografía: As contraccións. -Expresión oral: Contar experiencias. -Expresión escrita: Pintar versos II. Compón un poema sobre algo que queiras. 	<ul style="list-style-type: none"> -Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar interferencias determinando intencións e dobres sentidos. -Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta, facendo participar á audiencia da súa interpretación. -Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. -Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar interferencias determinando intencións e dobres sentidos. -Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. -Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. -Amosar interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. -Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual. -Coidar a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. -Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> -Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. -Descodifica con precisión e rapidez as palabras. -Recoñece e diferencia palabras compostas e créaas a partir das simples. -Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. -Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: o adverbio e as preposicións. -Aplica a normas lingüística: ortográfica, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. -Elabora un discurso oral cohesivo, usando os nexos adecuados, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. -Emprega o rexistro lingüístico adecuado a cada contexto. -Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. -Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. -Valora a lingua escrita como medio de comunicación. -Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos, narra, presenta lugares ou personaxes, contos, poemas, ... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCL CAA CCL CAA CCL CAA CSIEE CCL CCL CSC CCEC CCL CCEC CCL CSC CCL CCEC CSC CAA

UNIDADE 7

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándates de aprendizaxe	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> Identificar as familias de palabras, recoñecendo os seus trazos básicos. Aprender as características propias da narración e as diferenzas entre conto e relato curto. Recoñecer os morfemas flexivos, de número e persoa, dos verbos. Cofiecer cales son as palabras que levan b e levan v. Locutar un anuncio de radio. Facer publicidade dun oficio. 	<p>- Lectura.</p> <p>Concha Blanco, <i>Quero que veñan meus pais!</i>, Edicións Embora, 2013.</p> <p>-Vocabulario: Familia de palabras.</p> <p>-Literatura: Narración I. As narracións tradicionais e as narracións cultas. O conto e o relato curto.</p> <p>-Gramática: O verbo. Persoa e número.</p> <p>-Ortografía: Palabras con B e V.</p> <p>-Expresión oral: Locutar un anuncio.</p> <p>-Expresión escrita: Facer publicidade dun oficio</p>	<p>-Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta, facendo participar á audiencia da súa interpretación.</p> <p>-Usar as bibliotecas de aula, centro e virtuais, con autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Cofiecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.</p> <p>-Amosar interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p> <p>-Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.</p> <p>-Identificar a lingua galega con calquera contexto.</p>	<p>-Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.</p> <p>-Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e información, e colabora no seu coidado e na súa mellora.</p> <p>-Recoñece e diferencia familias de palabras.</p> <p>-Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: os verbos.</p> <p>-Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.</p> <p>-Aplica as normas de uso de B e V.</p> <p>-Elabora un discurso oral cohesivo, usando os nexos adecuados, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.</p> <p>-Emprega o rexistro lingüístico adecuado a cada contexto.</p> <p>-Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.</p> <p>-Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional : sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación,...</p> <p>-Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.</p>	<p>CCL</p> <p>CCL CAA CSC CCL CAA</p> <p>CCL CAA CCEC</p> <p>CCL CAA CCL CAA CCL CCEC CCL CSC</p> <p>CCEC CSC CAA CCL</p>

UNIDADE 8

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ser capaces de identificar sufixos e prefixos. • Saber que son os elementos da narración e a novela. • Saber cal é o modo e o tempo dos verbos. • Coñecer cales son as palabras que levan <i>h</i>, <i>c</i>, <i>z</i> e <i>qu</i>. • Saber expresar desexos. • Narrar experiencias en primeira e en terceira persoa. 	<p>- Lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antonio García Teijeiro, <i>Verbas de sal</i>, Xerais, 2011. <p>-Vocabulario: Morfemas e lexemas: sufixos e prefixos. Literatura: Narración II.Elementos da narración. A novela.</p> <p>-Gramática: O verbo. Tempo e número.</p> <p>-Ortografía: Palabras con h. Palabras con CT e CC.</p> <p>-Expresión oral: Expresar desexos.</p> <p>-Expresión escrita: Narrar experiencias en 1ª e 3ª persoa.</p>	<p>-Usar as bibliotecas de aula, centro e virtuais, con autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.</p> <p>-Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Ler textos e obras en galego de literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>-Analizar as características dos diferentes xéneros literarios.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>-Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p> <p>-Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p> <p>-Producir textos de diferente triploxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e exponer opinión, emocións e información relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.</p>	<p>Usa as bibliotecas virtuais para obter datos e información, e colabora no seu coidado e mellora.</p> <p>-Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.</p> <p>-Recoñece e diferencia morfemas e lexemas,</p> <p>-Recoñece e diferencia prefixos e sufixos.</p> <p>-Le en silencio ou en voz alta obras e textos en galego de literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>-Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: os verbos.</p> <p>-Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos, distinguindo tempo, número e persoa.</p> <p>-Aplica as normas de uso de CC, CT e H.</p> <p>-Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.</p> <p>-Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.</p> <p>-Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos, argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.</p> <p>-Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.</p>	<p>CCL CAA CD</p> <p>CCL CAA CSC CCL CAA CCL CAA CCL CCEC CD</p> <p>CCL CCEC</p> <p>CCL CAA CCL CAA CCL CCEC CCL CSC CAA</p> <p>CCL CSC CCEC</p> <p>CCL</p>

UNIDADE 9

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Ser capaces de identificar as palabras que forman parte dun campo semántico. • Saber que son as partes da narración, a fábula, a lenda e o mito. • Saber cales son os tempos verbais e os verbos regulares e irregulares. • Coñecer cales son as palabras que levan s e x. • Contar unha lenda. • Facer unha recensión dun libro. 	<p>- Lectura. Agustín Fernández Paz, <i>O segredo da Illa Negra</i>, Xerais 2015.</p> <p>-Vocabulario: Campos semánticos.</p> <p>-Literatura: Narración III. As partes da narración. A lenda, a fábula e o mito.</p> <p>-Gramática: O verbo. Tempos verbais. Verbos regulares e irregulares.</p> <p>-Ortografía: Palabras con X e con S.</p> <p>-Expresión oral: Contar unha lenda.</p> <p>-Expresión escrita: Facer unha recensión.</p>	<p>-Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>-Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realizacións de presentacións.</p> <p>-Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>-Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.</p> <p>-Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.</p>	<p>-Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p> <p>-Identifica campos semánticos.</p> <p>-Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p> <p>-Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: os verbos.</p> <p>-Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos, distinguindo tempo, modo, número e persoa. Diferencia verbos regulares e irregulares.</p> <p>-Aplica as normas de uso de X e S.</p> <p>-Utiliza correctores de textos.</p> <p>-Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir, expor), utilizando o dicionario se é preciso.</p> <p>-Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.</p> <p>-Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CCL CAA CCL CAA CCL CCEC CCL CSC CAA CCL CD CAA CSIEE CCL CSIEE CAA</p>

UNIDADE 10

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizax	
<ul style="list-style-type: none"> • Saber como se forma o substantivo. • Saber que son os recursos literarios. Saber que é unha hipébole e que é unha personificación. • Saber que é texto, enunciado, frase e oración. • Coñecer cales son as palabras que levan g, gu e gü. • Recomendar e suxerir. • Facer caligramas. 	<p>- Lectura. Agustín Fernández Paz, <i>O segredo da Illa Negra</i>, Xerais 2015.</p> <p>-Vocabulario: Formación do substantivo. O substantivo, definir un substantivo.</p> <p>-Literatura: Comentario. Recursos literarios II. A personificación, a hipérbole.</p> <p>-Gramática: Texto, parágrafo e frase. Enunciado, frase e oración. Tipos de frases.</p> <p>-Ortografía: Palabras con GU e GÜ.</p> <p>-Expresión oral: Recomendar e suxerir.</p> <p>-Expresión escrita: Caligramas.</p>	<p>-Realizar diferentes tipos de lectura.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.</p> <p>-Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.</p> <p>-Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>-Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>-Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinión dos demais.</p> <p>-Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.</p> <p>-Recrear e componden poemas e relatos a partir de modelos dados.</p>	<p>-Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: o substantivo.</p> <p>-Sabe definir substantivos.</p> <p>-Usa o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.</p> <p>-Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.</p> <p>-Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.</p> <p>-Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.</p> <p>-Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.</p> <p>-Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...</p> <p>-Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, elipse, sinónimos...</p> <p>-Aplica as normas de uso de GU e GÜ</p> <p>-Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.</p> <p>-Respecta as opinión dos demais.</p> <p>-Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunnicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.</p> <p>-Crea un caligrama.</p>	<p>CCL CSIEE CAA CCL CAA CCL CCL CAA CD CCL CCL CCEC CAA CCL CAA CCL CCL CSC CCEC CCL CAA CCL CAA CCL CSC CAA CCL</p>

UNIDADE 11

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c. clave
<ul style="list-style-type: none"> Saber como se forma o adxectivo. Coñecer que é o teatro, as anotacións e a escena. Saber que é a oración e as partes da oración. Coñecer cales son as palabras que levan i e ll. Locutar un anuncio de radio. Facer un acróstico 	<p>- Lectura.</p> <p>Roberto Vidal Bolaño. <i>Obras completas. Volume IV</i>. Edicións Positivas 2013..</p> <p>-Vocabulario: Formación do adxectivo. O adxectivo. Definir un adxectivo.</p> <p>-Literatura: Teatro I.I: Teatro e escena. As anotacións.</p> <p>-Gramática: A oración. Suxeito e predicado.</p> <p>-Ortografía: Palabras con I e LL.</p> <p>-Expresión oral: Locutar un anuncio.</p> <p>-Expresión escrita: Facer publicidade dun anuncio.</p>	<p>-Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.</p> <p>-Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>-Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Identificar o papel semántico do suxeito.</p> <p>-Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>-Amosar interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p> <p>-Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.</p> <p>-Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, tv ou internet, interpretando as intencións explícitas e non explícitas.</p> <p>-Identificar a lingua galega con calquera contexto.</p>	<p>-Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.</p> <p>-Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: o adxectivo. Graos.</p> <p>-Sabe definir adxectivos.</p> <p>-Usa o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.</p> <p>-Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.</p> <p>-Recoñece as anotacións nun texto teatral.</p> <p>-Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.</p> <p>-Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.</p> <p>-Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito.</p> <p>-Aplica as normas de uso de I e LL.</p> <p>-Elabora un discurso oral cohesivo, usando os nexos adecuados, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.</p> <p>-Emprega o rexistro lingüístico adecuado a cada contexto.</p> <p>-Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.</p> <p>-Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.</p> <p>-Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional : sanidade, administración, xustiza, educación, medios de comunicación,...</p> <p>-Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCEC</p> <p>CSIEE</p> <p>CCL</p> <p>CCEC</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CCL</p> <p>CCEC</p> <p>CCL</p> <p>CCL</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CCL</p> <p>CAA CCL</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CCEC</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CC</p>

UNIDADE 12

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	c.cla ve
<ul style="list-style-type: none"> • Saber como se forma o verbo. • Profundar no teatro e coñecer a Comedia, o drama e a traxedia. • Saber como se fai a análise sintáctica. • Coñecer cales son as palabras que levan za, zo, cio e cia. • Representar. • Escribir unha carta ao director 	<p>- Lectura.</p> <p>Carmen Blanco, <i>A fuga</i>, Edicións Embora 2013.</p> <p>-Vocabulario: Formación do verbo. O verbo. Definir un verbo.</p> <p>-Literatura: Teatro II. A comedia, a traxedia, o drama.</p> <p>-Gramática: A análise sintáctica.</p> <p>-Ortografía: Palabras con ZA,ZO,CIO e CIA.</p> <p>-Expresión oral: A presentación.</p> <p>-Expresión escrita: Carta ao director.</p>	<p>-Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.</p> <p>-Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta, facendo participar á audiencia da súa interpretación.</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>-Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>-Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos</p> <p>-Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>-Identificar o papel semántico do suxeito .</p> <p>-Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.</p> <p>-Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>- Comprender textos orais diversos.</p> <p>-Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.</p> <p>-Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.</p> <p>-Realizar o subliñado das ideas principais dun texto e esquematizar e resumindo seu contido.</p> <p>-Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.</p>	<p>-Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.</p> <p>-Fai lecturas dramatizadas de textos.</p> <p>-Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: o verbo.</p> <p>-Sabe definir verbos.</p> <p>-Usa o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.</p> <p>-Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.</p> <p>-Distingue comedia, traxedia e drama nun texto teatral.</p> <p>-Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.</p> <p>-Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.</p> <p>-Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito</p> <p>-Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.</p> <p>-Aplica as normas de uso de ZA,ZO,CIO,CIA.</p> <p>-Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral.</p> <p>-Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.</p> <p>-Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.</p> <p>-Realiza o resumo dun texto.</p> <p>-Utiliza as TIC para realizar presentacións.</p> <p>-Escribe cartas ao director.</p>	<p>CCL CSC CCE C</p> <p>CCL CSC</p> <p>CCL CAA CCL</p> <p>CCL CAA CD CCL CCE C</p> <p>CCL</p> <p>CCL</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CAA CCL CAA CCL</p>

METODOLOXÍA

- ◆ Partirase sempre do nivel do alumnado para construír aprendizaxes significativas.
- ◆ Utilizarase unha metodoloxía activa e participativa que potencie ao máximo o seu desenvolvemento autónomo.
- ◆ Para presentar os contidos da unidade suxírese traballar en gran grupo, con actividades, diálogos e discusións que potencien o intercambio de opinión e a aprendizaxe entre iguais.
- ◆ Para o afianzamento dos conceptos que se tratan é preferible o traballo reflexivo individual.
- ◆ Modelo expositivo cando existan aspectos que requiran explicación, aclaración ou algunha ampliación concreta.
- ◆ Modelo experiencial que fomente un aprendizaxe cooperativo.
- ◆ Trabállase tamén a lectura e as técnicas de resumo e esquematización. Así mesmo, desenvólvese a competencia de crear textos propios cos contidos obtidos da investigación e a reflexión persoal e grupal.
- ◆ Participación activa do alumnado mediante a distribución de tarefas diversas que resulten motivadoras e que sexan significativas para os nenos e nenas.
- ◆ Uso das TICs na aula como instrumento de ensino. Posta en común en gran grupo despois do traballo individual. Propóñense principalmente tarefas globalizadas, que requiran a posta en práctica de todas as competencias. Propóñense tamén tarefas que favorezan a autoaprendizaxe e o pensamento crítico e creativo. Para poder desenvolver o traballo, ademais da exposición do profesor, favoreceremos a investigación, como estratexia imprescindible para a autoaprendizaxe. Todas as tarefas deseñadas terán un carácter eminentemente práctico.

TEMPORALIZACIÓN

No mes de setembro realizarase a avaliación inicial para comprobar o punto de partida do alumnado, así como a análise das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas, facendo un repaso, reforzo e/ou recuperación (segundo o caso necesario).

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
TEMAS 1, 2, 3 e 4	TEMAS 5, 6 , 7 e 8	TEMAS 9, 10, 11 e 12

MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS

- ✓ Libro dixital do alumno, plataforma E- Dixgal
- ✓ Repositorio Abalar
- ✓ Recursos didácticos dixitais (páxinas web, contidos online,...)
- ✓ Caderno do alumno
- ✓ Encerado tradicional, canón e pantalla dixital

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En todo momento a avaliación está deseñada de xeito que permita determinar o nivel competencial acadado polo alumnado, sendo sempre unha **avaliación continua**.

- ◆ Proba de avaliación escrita.
- ◆ Traballo no caderno.
- ◆ Probas feitas a través de E-Dixgal.
- ◆ Posta en común despois do traballo individual ou grupal.
- ◆ Observación directa na aula.
- ◆ Seguimento de avaliación continúa no rexistro.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

- Probas de avaliación correspondentes ás unidades. (60%)
- Seguimento das actividades realizadas diariamente. (30%)
- Interese e motivación . (10%)

PLAN DE REFORZO

Os plans de reforzo e recuperación serán de dous tipos: os das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior e os das aprendizaxes concretas correspondentes a cada unidade deste curso.

No que se refire ao primeiro caso, as actividades e tarefas lévanse a cabo ao principio de curso ou ben ao inicio de cada unidade; no segundo caso, ditas actividades realízanse durante o desenvolvemento ou ao final da unidade correspondente.

En ambos casos, o modo é o similar:

Realización de actividades e tarefas de reforzo orais, como explicacións, exposicións...

Realización de actividades e tarefas de reforzo escritas, como fichas, exercicios escritos..

Realización de actividades ou tarefas dixitais, como consultas en páxinas web, exercicios a través de E-Dixgal, ...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- ◆ Actividades e tarefas de reforzo necesarias en cada unidade.
- ◆ Actividades e tarefas de ampliación necesarias en cada unidade.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- ◆ Commemoracións e saídas programadas na programación xeral anual que favorezan a relación coa linguaxe escrita e a expresión oral.
- ◆ Saídas ao teatro ou concertos.
- ◆ Conmemoracións :Samaín, Magosto, Nadal, Antroido, Día do Libro...

Todas estas actividades estarán condicionadas ás circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DA LECTURA

- ◆ Desenvolvemento na aula do plan lector do centro.
- ◆ Lecturas colectivas do mesmo título para comentar distintas apreciacións.
- ◆ Fomentar o empréstimo de libros da biblioteca.
- ◆ Fomentar a lectura cunha pequena biblioteca de aula con volúmenes que poden levar a casa.
- ◆ Programa de recomendacións ou críticas de volúmenes lidos.
- ◆ Seguir o blog da biblioteca do centro, traballando coas variadas aportacións ao mesmo.

Todas estas actividades estarán condicionadas as circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DAS TICS

- ◆ Emprego de E-Dixgal como instrumento de aprendizaxe diario
- ◆ Pantalla dixital.
- ◆ Emprego do blog da biblioteca e a web do colexio.
- ◆ Páxinas web con actividades axeitadas con actividades, xogos e exercicios apropiados para as distintas unidades
- ◆ Busca en Internet de distintas informacións.

EDUCACIÓN EN VALORES

Traballaranse valores fundamentais como: a autoestima, o compañeirismo, a empatía, a tolerancia, a responsabilidade, o respecto, o gusto polo traballo ben feito, ...

PROGRAMACIÓN 6º DE PRIMARIA

ÁREA: MATEMÁTICAS

(

UNIDADE 1: OS NÚMEROS NATURAIS, POTENCIAS E RAÍCES

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> -Recoñecer os usos e as funcións dos números. -Identificar as distintas ordes de unidades do sistema de numeración decimal ata as unidades de novena orde. -Coñecer e utilizar a estrutura do sistema de numeración decimal; ordes de unidades, equivalencias e valor de posición das cifras. -Ler e escribir números de ata nove cifras. -Descompoñer e compoñer números de ata nove cifras. -Comparar e ordenar números utilizando os signos correspondentes. -Coñecer a xerarquía das operacións e calcular operacións combinadas con e sen paréntese.-Escribir produtos de factores iguais en forma de potencia. -Recoñecer a base o e expoñente dunha potencia. -Ler, escribir e calcular potencias. -Coñecer e calcular potencias de base dez. -Calcular raíces cadradas sinxelas. -Resolver problemas de varias operacións. 	<ul style="list-style-type: none"> -Números de ata nove cifras. -Operacións con números naturais. -Operacións combinadas. -Números romanos. -Cálculo mental sumando 1.001, 2.001, 3.001... a números de catro cifras. - Cálculo mental sumando 999, 1.999, 2.999... a números de catro cifras. -Potencias. -Expresión polinómica dun número. -Potencias de base 10. -Raíz cuadrada. -Cálculo mental restando 1.001, 2.001, 3.001... a números de catro cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> -Identificar situacións nas cales se empregan os números. -Interpretar a función que cumpren os números nas situacións en que se utilizan. -Establecer equivalencias entre as distintas ordes de unidades do noso sistema de numeración. -Identificar o valor de posición de distintas cifras nun número. -Ler e escribir correctamente números de distintas cifras. -Compoñer e descompoñer números segundo o valor posicional das súas cifras. -Coñecer e utilizar as equivalencias entre ordes de unidades ata a centena de millón. -Comparar e ordenar números utilizando os símbolos correspondentes. -Aproximar números. 	<ul style="list-style-type: none"> -Identifica situacións nas cales se empregan os números. -Interpreta a función que cumpren os números nas situacións en que se utilizan. -Comprende as regras de formación de números no sistema de numeración. -Establece equivalencias entre as distintas ordes de unidades do noso sistema de numeración. -Identifica o valor de posición de distintas cifras nun número. -Le e escribe correctamente números de distintas cifras. -Compón e descompón números segundo o valor posicional das súas cifras. -Compón e descompón números segundo as súas ordes de unidades. -Coñece e utiliza as equivalencias entre ordes de unidades ata a centena de millón. -Compara e ordena números utilizando os símbolos correspondentes. -Expresa un produto como potencia. -Reconoce a base e o expoñente dunha potencia, léndoa correctamente. -Expresa unha potencia con cifras. -Calcula cadrados y cubos. -Calcula raíces cuadradas sinxelas. -Calcula potencias de base 10. -Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números utilizando razoamentos apropiados 	<p align="center"> CMTC CCL CAA CD </p>

UNIDADE 2: MÚLTIPLOS E DIVISORES

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> -Recoñecer e obter múltiplos dun número. -Calcular o mínimo común múltiplo de dous ou máis números. -Recoñecer se un número e divisor de outro. -Recoñecer se un número e divisible por dous, tres, cinco ou dez. -Calcular tódolos divisores dun número. -Diferenciar números primos e compostos. -Calcular o m.c.d. -Resolver problemas de mcm e mcd. 	<ul style="list-style-type: none"> -Múltiplos dun número. -Cálculo do mínimo común múltiplo. -Divisores dun número. -Números primos e compostos. -Criterios de divisibilidade por dous, tres, cinco e dez. -Cálculo de tódolos divisores dun número. -Cálculo do máximo común divisor dun número. 	<ul style="list-style-type: none"> -Recoñecer se un número é múltiplo de outro. -Recoñecer se un número e divisible por dous, tres, cinco ou dez. -Determinar se un número é primo ou composto. 	<ul style="list-style-type: none"> -Recoñece se un número é múltiplo doutro. -Recoñece se un número e divisor doutro. -Distingue se un número é primo ou composto. -Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por dous, tres, cinco e dez. -Resolve problemas de mínimo común múltiplo e máximo común divisor.- 	CMTC CCL CAA CD

UNIDADE 3 : NÚMEROS ENTEIROS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> •Entender o concepto de número enteiro. •Distinguir os números positivos e os negativos. •Interpretar números enteiros na vida cotiá utilizando razoamento axeitados. 	<ul style="list-style-type: none"> -Números positivos e negativos. -Representación de números na recta enteira. -Comparación e ordenación de números enteiros. 	<ul style="list-style-type: none"> -Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor en situacións da vida cotiá. -Utilizar os números enteiros para interpretar e intercambiar información e en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> -Utiliza os números negativos en contextos reais. 	CMTC CCL CAA CD

UNIDADE 4 : ÁNGULOS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<p>-Ide</p> <ul style="list-style-type: none"> -Clasificar e nomear os ángulos segundo a súa abertura. -Medir e construír ángulos utilizando o transportador. -Identificar ángulos complementarios e suplementarios, construílos e calcular a súa amplitude. -Recoñecer e construír a bisectriz dun ángulo utilizando diversas estratexias (pregadura, compás, etc.). -Coñecer e utilizar as equivalencias entre as unidades dun sistema sesaxesimal. -Sumar e restar ángulos de forma gráfica e numérica. -Identificar elementos e figuras na circunferencia e no círculo. Calcular a lonxitude da circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Clases de ángulos: recto, agudo, obtuso, plano e completo. - Ángulos consecutivos, adxacentes e opostos polo vértice. - Elementos dun ángulo: lados, vértice, amplitude. -Bisectriz. - Medida de ángulos: o grao sesaxesimal. O transportador. - Ángulos complementarios e suplementarios. Construción e cálculo da amplitude. - Identificación de ángulos e xiros. - Circunferencia, círculo e figuras circulares. Elementos. Lonxitude da circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> -Clasificar os ángulos en rectos, planos, completos, agudos e obtusos. -Identificar e construír ángulos consecutivos, adxacentes e opostos polo vértice. -Identificar de forma automatizada a medida dos ángulos máis usados: recto, plano, completo, etc. -Utilizar o semicírculo graduado para medir ángulos. -Construír ángulos dunha abertura dada. -Identificar ángulos complementarios e suplementarios. -Construír e/ou calcular a medida do ángulo complementario e do suplementario dun ángulo dado. -Recoñecer e trazar a bisectriz dun ángulo utilizando os instrumentos de debuxo. -Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares. -Identificar e construír circunferencias, círculos e figuras circulares. Identificar os seus elementos. -Calcular a lonxitude dunha circunferencia, coñecendo o raio ou o diámetro. 	<ul style="list-style-type: none"> -Clasifica os ángulos en rectos, planos, completos, agudos e obtusos. -Identifica e constrúe ángulos consecutivos, adxacentes e opostos polo vértice. -Identifica de forma automatizada a medida dos ángulos máis usados: recto, plano, completo, etc. -Utiliza o semicírculo graduado para medir ángulos. -Constrúe ángulos dunha abertura dada. -Identifica ángulos complementarios e suplementarios. -Constrúe a medida do ángulo complementario e do suplementario dun ángulo dado. -Calcula a medida do ángulo complementario e do suplementario dun ángulo dado. -Recoñece e traza a bisectriz dun ángulo utilizando os instrumentos de debuxo. -Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares. -Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo. 	<p align="center"> CMTC CCL CAA CD </p>

UNIDADE 5 : FRACCIÓNS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> -Identificar unha fracción como a expresión matemática dunha parte dun todo que se dividiu en partes iguais. -Ler e escribir fraccións e identificar os seus termos. -Representar graficamente fraccións. -Comparar fraccións coa unidade e fraccións de igual denominador ou numerador entre si. -Recoñecer e calcular fraccións equivalentes a unha dada. -Simplificar e amplificar fraccións - Identificar fraccións decimais e números decimais. -Calcular o valor da fracción dunha cantidade. -Reducir fraccións a común denominador polo método de m.c.m. -Sumar e restar fraccións de igual e de distinto denominador. -Sumar e restar , multiplicar e dividir fraccións. -Aplicar as operacións con números fraccionarios na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Concepto de fracción como parte da unidade. - Termos e significado. Lectura e escritura de fraccións. - Representación gráfica. - Orde nas fraccións. - Comparación e ordenación de fraccións . - Fraccións maiores, menores ou iguais que a unidade. - Fraccións equivalentes. - Simplificación e amplificación de fraccións. - Fraccións decimais e números decimais. - Paso de fracción decimal a número decimal. -Suma e resta de fraccións de igual e distinto denominador. -Multiplicación e divisións de fraccións. 	<ul style="list-style-type: none"> -Utilizar as fraccións para representar as partes iguais nas que se divide un obxecto ou cantidade. -Coñecer os termos dunha fracción e o seu significado. -Ler e escribir fraccións. -Representar graficamente fraccións. -Comparar fraccións . -Calcular fraccións equivalentes a unha dada, por simplificación e por amplificación. -Escribir o valor decimal dunha fracción decimal. -Achar, de forma automatizada, o cálculo da fracción dunha cantidade. -Calcular o valor total dunha cantidade, a partir do valor dunha fracción da devandita cantidade. -Realizar sumas e restas de fraccións de igual e distinto denominador. -Simplificar os resultados das operacións con fraccións. -Sumar e restar unidades enteiras e fraccións. -Descompoñer unha fracción impropia en unidades enteiras máis unha fracción propia. -Multiplicar fraccións por cantidades enteiras. -Multiplicar e dividir fraccións. -Resolver problemas con números fraccionarios. 	<ul style="list-style-type: none"> -Utiliza as fraccións para representar as partes iguais nas que se divide un obxecto ou unha cantidade. -Coñece o nome e o significado dos termos dunha fracción. -Le ,escribe e representa fraccións. -Compara e ordena fraccións . -Reduce fraccións a común denominador, -Recoñece e calcula fraccións equivalentes. -Escribe o valor decimal dunha fracción decimal. -Acha, de forma automatizada, o cálculo da fracción dunha cantidade. -Calcula o valor total dunha cantidade, a partir do valor dunha fracción da devandita cantidade. -Realiza sumas e restas de fraccións de igual e distinto denominador. -Simplifica os resultados das operacións con fraccións. -Multiplica e divide fraccións. -Resolve problemas con números fraccionarios. 	<p align="center"> CMTC CCL CAA CD </p>

UNIDADE 6 e 7: NÚMEROS DECIMAIS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<p>-Sumar e restar números decimais.</p> <p>-Multiplicar números decimais.</p> <p>-Calcular divisións con números decimais no dividendo, no divisor ou en ambos.</p> <p>-Resolver problemas de suma, resta, multiplicacións e divisións con números decimais.</p> <p>-Obter cocientes cun número determinado de cifras decimais.</p> <p>-Calcular a expresión decimal dunha fracción.</p>	<p>-Os números decimais: as décimas, as centésimas e as milésimas.</p> <p>-Equivalencias entre décimas, centésimas e milésimas.</p> <p>- Comparación e ordenación de números decimais.</p> <p>- Aproximación de números decimais.</p> <p>- Suma e resta con números decimais.</p> <p>- Multiplicación e división con decimais.</p> <p>- Resolución de problemas con números decimais.</p> <p>- Expresión decimal dunha fracción</p>	<p>-Ler e escribir números decimais.</p> <p>-Diferenciar a parte enteira da parte decimal dun número.</p> <p>-Escribir con cifras números decimais que se lle ofrecen en linguaxe verbal (ata as milésimas).</p> <p>-Expresar unha mesma cantidade en distintas ordes de unidades (décimas, centésimas, etc.).</p> <p>-Descompoñer números decimais segundo o valor posicional das cifras e segundo as distintas ordes de unidades.</p> <p>-Establecer equivalencias entre as décimas, as centésimas e as milésimas.</p> <p>-Interpretar o valor de cada unha das cifras dun número decimal segundo a posición que ocupa.</p> <p>-Comparar números decimais e utilizar os símbolos correspondentes.</p> <p>-Ordenar de xeito crecente ou decrecente números decimais, co apoio da recta numérica.</p> <p>-Intercalar un decimal entre outros dous dados.</p> <p>-Aproximar números decimais ás unidades e ás décimas</p> <p>-Utilizar os números decimais para expresar cantidades de diñeiro.</p> <p>Sumar e restar números decimais con igual ou diferente cantidade de cifras decimais.</p> <p>-Calcular cunha aproximación de dúas cifras decimais, o cociente de dous números enteiros.-Dividir un número decimal entre un enteiro ou un decimal.</p> <p>-Multiplicar e dividir números decimais e naturais pola unidade seguida de ceros.</p> <p>-Resolver problemas con números decimais.</p>	<p>-Le e escribe números decimais.</p> <p>-Diferencia a parte enteira da parte decimal dun número.</p> <p>-Escribe con cifras números decimais que se lle ofrecen en linguaxe verbal (ata as milésimas).</p> <p>-Expresa unha mesma cantidade en distintas ordes de unidades (décimas, centésimas, etc.).</p> <p>-Descompón números decimais segundo o valor posicional das cifras.</p> <p>-Descompón números decimais segundo as distintas ordes de unidades.</p> <p>-Establece equivalencias entre as décimas, as centésimas e as milésimas.</p> <p>-Interpreta o valor de cada unha das cifras dun número decimal segundo a posición que ocupa.</p> <p>-Compara e ordena números decimais e utiliza os símbolos correspondentes.</p> <p>-Intercala un decimal entre outros dous dados.</p> <p>-Aproxima números decimais ás décimas, centésimas ou milésimas.</p> <p>- Suma , resta multiplica e divide números decimais.</p> <p>-Divide números decimais aproximando o cociente á orde decimal indicada .</p> <p>-Resolve problemas con números decimais.</p>	<p align="center">CMTC CCL CAA CD</p>

UNIDADE 8 : LONXITUDE, CAPACIDADE, MASA, SUPERFICIE E VOLUME

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<p>-Coñecer as unidades de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume.</p> <p>-Realizar cambios de unhas unidades a outras.</p> <p>-Comparar e ordenar a capacidade de distintos recipientes utilizando as unidades de medida.</p> <p>-Comparar e ordenar o peso de distintos obxectos utilizando as unidades de medida.</p> <p>-Utilizar estratexias persoais para a estimación de lonxitudes, capacidades, masa, superficie e volume.</p> <p>Manexar con soltura expresións complexas e incomplexas.</p> <p>-Realizar operacións con medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume e aplicarlas á resolución de problemas.</p> <p>-Coñecer as unidades agrarias e as súas equivalencias.</p>	<p>-Lonxitude, capacidade e masa.</p> <p>-Superficie.</p> <p>-Expresión da unidade de medida.</p> <p>-Ordenación de grupos de medidas.</p> <p>-Sistema sexaxesimal.</p> <p>-Suma e resta de tempos e ángulos.</p> <p>-Elección de la unidade adecuada para expresar distintas superficies e volumes.</p>	<p>-Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume facendo previsións razoables.</p> <p>-Operar con diferentes medidas.</p> <p>-Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados en unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicando a resolución de problemas.</p>	<p>-Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.</p> <p>-Mide con instrumentos, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>-Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p> <p>-Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.</p> <p>-Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.</p> <p>-Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.</p> <p>-Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.</p>	<p align="center">CMTC CCL CAA CD</p>

UNIDADE 9 : PROPORCIONALIDADE E PORCENTAXES

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> -Identificar series de números proporcionais e completar táboas de proporcionalidade. -Resolver problemas de proporcionalidade. -Expresar porcentaxes en forma de fracción, número decimal e calculalos. -Resolver problemas de porcentaxes. -Resolver problemas usando a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa. -Interpretar escalas numéricas e gráficas de planos e mapas. 	<ul style="list-style-type: none"> -Porcentaxes e proporcionalidade. -Expresión das partes utilizando porcentaxes. -Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. -Aumentos e diminucións porcentuais. -Proporcionalidade directa. -A regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade. 	<ul style="list-style-type: none"> -Iniciarse no uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> -Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes. -Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. -Calcula aumentos e diminucións porcentuais. -Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria. -Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente o por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas. 	<p>CMTC CCL CAA CD</p>

UNIDADE 10: FIGURAS PLANAS

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> -Debuxar ou construír triángulos e cuadriláteros utilizando diversos métodos, instrumentos e materiais. -Coñecer os conceptos de superficie e área. -Recoñecer o metro cadrado (m²), o decímetro cadrado (dm²) e o centímetro cadrado (cm²) como unidades de medida de superficie, e utilizar as súas equivalencias. -Calcular a área de cadrados e rectángulos, paralelogramos e triángulos. -Facer estimacións acerca da área de figuras non poligonais. -Calcular a área de polígonos regulares. -Calcular a área de círculos. -Calcular a área de figuras planas, descompoñendoas en figuras de áreas coñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Área e superficie. As medidas de superficies. Unidades non convencionais: a cuadrícula. - Unidades convencionais.. Equivalencias e cambios de unidade. - Área do cadrado, do rectángulo, do rombo, do romboide, do triángulo e do trapecio. - Área de polígonos regulares. - Valoración da utilidade da medida de superficies. - Interese por descubrir algoritmos e leis para o cálculo da superficie. -Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> -Calcular a área de distintas figuras planas, por conteo directo de unidades cadradas, e ordénalas de menor a maior superficie. -Calcular a área de figuras planas utilizando diferentes unidades cadradas de medida. -Aplicar as equivalencias entre as diferentes unidades de superficie estudadas para resolver problemas. -Calcular as áreas de cadrados, rectángulos, paralelogramos, triángulos e círculos coñecidas algunhas das súas dimensións. -Calcular a área de polígonos irregulares descompoñendoos noutros polígonos de área coñecida. 	<ul style="list-style-type: none"> -Utiliza instrumentos de debuxo para a construción e exploración de formas xeométricas. -Calcula a área e o perímetro de: cadrado, triángulo, rectángulo, rombo , trapecio e polígonos regulares. -Calcula a área do círculo. -Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento, creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<p align="center">CMTC CCL CAA</p>

UNIDADE 11: POLIEDROS E VOLUMES

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> -Identificar poliedros e os seus elementos. -Recoñecer prismas, pirámides, corpos redondos e os seus elementos. -Identificar os poliedros regulares. -Calcular volumes de poliedros. 	<ul style="list-style-type: none"> -Poliedros - Corpos redondos •Volume de prismas. •Volume de pirámides, •Volume de corpos redondos 	<ul style="list-style-type: none"> -Recoñecer prismas, pirámides, corpos redondos e poliedros regulares e tamén os seus elementos. -Calcular volumes de poliedros. 	<ul style="list-style-type: none"> -Recoñece prismas, pirámides, corpos redondos e poliedros regulares e tamén os seus elementos. -Calcula volumes de poliedros. 	<p style="text-align: center;"> CMTC CCL CAA CD CSIE </p>

UNIDADE 12: ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<p>-Recoñecer e diferenciar variables estatísticas cuantitativas e cualitativas.</p> <p>-Coñecer e utilizar o concepto de frecuencia.</p> <p>-Recoller e organizar datos mediante a elaboración de táboas de frecuencia.</p> <p>-Ler e interpretar datos representados en táboas .</p> <p>-Construír diagramas de barras, gráficas de liñas e gráficos de sectores.</p> <p>-Coñecer e identificar a moda dunha distribución de datos.--</p> <p>-Calcular a media aritmética de varios datos.</p>	<p>-Variables estadísticas</p> <p>-Frecuencias.</p> <p>-Mediana</p> <p>-Rango.</p> <p>-Media e moda.</p> <p>-Probabilidade.</p> <p>-Análise crítico de gráficos.</p>	<p>-Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando información.</p> <p>-Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.</p> <p>-Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar.- Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.</p>	<p>-Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.</p> <p>-Recolle e clasifica datos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas.</p> <p>-Aplica de forma intuitiva as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.</p> <p>-Realiza e interpreta gráficos como diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.</p> <p>-Identifica situacións de carácter aleatorio.</p> <p>-Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade.</p>	<p>CMTC</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CD</p>

METODOLOXÍA

- ◆ Partirase sempre do nivel do alumnado para construír aprendizaxes significativas.
- ◆ Proponse a utilización de distintos xogos para potenciar o cálculo e a resolución de problemas.
- ◆ Utilizarase unha metodoloxía activa e participativa que potencie ao máximo o seu desenvolvemento autónomo.
- ◆ Para presentar os contidos da unidade suxírese traballar en gran grupo, con actividades, diálogos e discusións que potencien o intercambio de opinión e a aprendizaxe entre iguais.
- ◆ Para o afianzamento dos conceptos que se tratan é preferible o traballo reflexivo individual.
- ◆ Modelo expositivo cando existan aspectos que requiran explicación, aclaración ou algunha ampliación concreta.
- ◆ Modelo experiencial que fomente un aprendizaxe cooperativo.
- ◆ Trabállase tamén a lectura e as técnicas de resumo e esquematización. Así mesmo, desenvólvese a competencia de crear textos propios cos contidos obtidos da investigación e a reflexión persoal e grupal.
- ◆ Participación activa do alumnado mediante a distribución de tarefas diversas que resulten motivadoras e que sexan significativas para os nenos e nenas.
- ◆ Uso das TICs na aula como instrumento de ensino. Posta en común en gran grupo despois do traballo individual. Propóñense principalmente tarefas globalizadas, que requiran a posta en práctica de todas as competencias. Propóñense tamén tarefas que favorezan a autoaprendizaxe e o pensamento crítico e creativo. Para poder desenvolver o traballo, ademais da exposición do profesor, favoreceremos a investigación, como estratexia imprescindible para a autoaprendizaxe. Todas as tarefas deseñadas terán un carácter eminentemente práctico.

TEMPORALIZACIÓN

No mes de setembro realizarase a avaliación inicial para comprobar o punto de partida do alumnado, así como a análise das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas, facendo un repaso, reforzo e/ou recuperación (segundo o caso necesario).

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
TEMAS 1, 2, 3 e 4	TEMAS 5, 6 , 7 e 8	TEMAS 9, 10, 11 e 12

MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS

- ✓ Libro dixital do alumno, plataforma E- Dixgal
- ✓ Repositorio Abalar
- ✓ Recursos didácticos dixitais (páxinas web, contidos online,...)
- ✓ Caderno do alumno
- ✓ Encerado tradicional, canón e pantalla dixital

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En todo momento a avaliación está deseñada de xeito que permita determinar o nivel competencial acadado polo alumnado, sendo sempre unha **avaliación continua**.

- ◆ Proba de avaliación escrita.
- ◆ Traballo no caderno.
- ◆ Probas feitas a través de E-Dixgal.
- ◆ Posta en común despois do traballo individual ou grupal.
- ◆ Observación directa na aula.
- ◆ Seguimento de avaliación continua no rexistro.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

- Probas de avaliación correspondentes ás unidades. (60%)
- Seguimento das actividades realizadas diariamente. (30%)
- Interese e motivación . (10%)

PLAN DE REFORZO

Os plans de reforzo e recuperación serán de dous tipos: os das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior e os das aprendizaxes concretas correspondentes a cada unidade deste curso.

No que se refire ao primeiro caso, as actividades e tarefas lévanse a cabo ao principio de curso ou ben ao inicio de cada unidade; no segundo caso, ditas actividades realízanse durante o desenvolvemento ou ao final da unidade correspondente.

En ambos casos, o modo é o similar:

Realización de actividades e tarefas de reforzo orais, como explicacións, exposicións...

Realización de actividades e tarefas de reforzo escritas, como fichas, exercicios escritos..

Realización de actividades ou tarefas dixitais, como consultas en páxinas web, exercicios a través de E-Dixgal, ...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- ◆ Actividades e tarefas de reforzo necesarias en cada unidade.
- ◆ Actividades e tarefas de ampliación necesarias en cada unidade.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- ◆ Commemoracións e saídas programadas na programación xeral anual que favorezan a relación coa linguaxe escrita e a expresión oral.
- ◆ Saídas ao teatro ou concertos.
- ◆ Conmemoracións :Samaín, Magosto, Nadal, Antroido, Día do Libro...

Todas estas actividades estarán condicionadas ás circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DA LECTURA

- ◆ Desenvolvemento na aula do plan lector do centro.
- ◆ Lecturas colectivas do mesmo título para comentar distintas apreciacións.
- ◆ Fomentar o empréstimo de libros da biblioteca.
- ◆ Fomentar a lectura cunha pequena biblioteca de aula con volúmenes que poden levar a casa.
- ◆ Programa de recomendacións ou críticas de volúmenes lidos.
- ◆ Seguir o blog da biblioteca do centro, traballando coas variadas aportacións ao mesmo.

Todas estas actividades estarán condicionadas as circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DAS TICS

- ◆ Emprego de E-Dixgal como instrumento de aprendizaxe diario
- ◆ Pantalla dixital.
- ◆ Emprego do blog da biblioteca e a web do colexio.
- ◆ Páxinas web con actividades axeitadas con actividades, xogos e exercicios apropiados para as distintas unidades
- ◆ Busca en Internet de distintas informacións.

EDUCACIÓN EN VALORES

Traballaranse valores fundamentais como: a autoestima, o compañeirismo, a empatía, a tolerancia, a responsabilidade, o respecto, o gusto polo traballo ben feito, ...

PROGRAMACIÓN 6º PRIMARIA

EDUCACIÓN ARTÍSTICA

PRIMEIRO TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clav
<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecer os principais elementos plásticos que forman parte dunha obra plástica: o punto, a liña, o plano, a cor e a textura. • Coñecer as características de cada un destes elementos. • Saber diferenciar a silueta, o contorno e o dintorno dunha forma. • Coñecer as características básicas do cubismo, fauvismo, puntillismo e modernismo e saber nomear algúns dos seus máximos representantes. • Aprender que elementos forman a comunicación visual e cales son as funcións dos devanditos elementos. • Coñecer as finalidades das imaxes. • Saber que é un cómic e de que elementos está composto. 	<ul style="list-style-type: none"> • Linguaxe propia da arte: o punto, a liña e o plano. • “O mundo de Gaudí”: a textura, a cor, • Comunicar con imaxes: tipos de imaxes, función da imaxe. • Cómic 	<ul style="list-style-type: none"> - Formular opinións cun criterio estético que expresen o respecto e a riqueza das achegas que ofrecen as manifestacións artísticas (plásticas, visuais ou musicais), apreciando as texturas, as formas ,as liñas, as medidas e as cores. - Aproximarse á lectura, a análise e a interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo de maneira crítica o significado e a función social, con capacidade para elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos. - Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de xeito responsable para a busca, creación e difusión de imaxes fixas e en movemento. 	<ul style="list-style-type: none"> - Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas. - Utiliza a observación e a percepción visual para interpretar imaxes. - Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas - Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo - Analiza as posibilidades de texturas ,formas, cores e materiais aplicados sobre soportes diferentes. - .Analiza e utiliza terminoloxía axeitada sobre as imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao formato e aos elementos básicos (punto, rectas, planos, cores, luz e función) - Secuencia unha historia en viñetas nas que seguindo o patrón do cómic. incorpora imaxes e textos. 	<p>CCL. CCEC CSC CAA CD</p>

SEGUNDO TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> - Distinguir e empregar recursos gráficos para expresar diferentes emocións e ideas. - Descubrir como a cor é unha fonte transmisora de sensacións diferentes e de información. - Observar e identificar os principais fundamentos da composición. - Analizar as simetrías, o equilibrio e o ritmo nas obras plásticas. - Aprender a representar obxectos da realidade, dando sensación de volume e profundidade. - Apreciar a influencia da luz para ver como incide nos obxectos. - Comprender o concepto de espazo e de imaxe tridimensional. - Coñecer e valorar o patrimonio cultural da nosa contorna, así como o doutras culturas. - Respetar o traballo doutros e colaborar en proxectos grupais. 	<ul style="list-style-type: none"> • As emoticonas.- Os pictogramas. • A cor como transmisor de información. • A composición .-O equilibrio compositivo. • O volume.- O espazo e a profundidade • Saber Observar - Patrimonio da Humanidade: A Unesco. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizar producións plásticas seguindo pautas elementais do proceso creativo e diferenciando a expresividade dos diversos materiais e técnicas pictóricas. - Representar volumes utilizando recursos diferentes como cores, claroscuro, e planos. - Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patrimonio. - Utilizar as TIC para a busca e tratamento de imaxes ,como ferramentas para deseñar documentos. - Realizar producións plásticas respectando os materiais, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade ,e apreciando a correcta e precisa realización dos exercicios e das actividades, a orde e a limpeza, o respecto polas normas, as regras e os/as compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> - Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas máis axeitadas, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada, cuidando o material e o espazo de uso. - Fai composicións que transmiten emocións básicas. - Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura. - Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación. - Obtén diversas texturas a partir da aplicación da cor. - Executa composicións nas que aparecen as cores complementarias respectivas. - Debuxa formas e elementos do contexto con proporcións e cores axeitadas (paisaxe, bodegón etc.) - Representa con claroscuro a sensación de volume. - Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de 	<p>CCEC CAA CCL CSC</p>

			<p>profundidade.</p> <ul style="list-style-type: none">- Fai obxectos tridimensionais utilizando diversos tipos de técnicas e materiais.- Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte exportas neles e goza con elas.- Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información para a creación de producións propias.- Respecta os materiais, os utensilios e os espazos.- Amona interese polo traballo individual e colabora no grupo.- Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta das actividades.	
--	--	--	--	--

TERCEIRO TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer os instrumentos para o debuxo xeométrico. • Utilizar correctamente os instrumentos de debuxo técnico na realización de trazados xeométricos. • Distinguir unha obra de arte figurativa de outra abstracta. • Traballar con líneas rectas, operacións con segmentos e trazados de rectas paralelas e perpendiculares. • Distinguir tipos de ángulos e trazar ángulos coa regra, compás, escuadra e cartabón. • Aprender a división da circunferencia para deseñar estruturas xeométricas, como polígonos estrelados e recoñecer a importancia que ten a presenza destas formas xeométricas nos distintos campos do deseño. • Respectar o traballo alleo e colaborar en proxectos grupais. 	<ul style="list-style-type: none"> -Útiles básicos para o debuxo xeométrico: regla, compás, semicírculo, escuadra y cartabón -Líneas xeométricas elementais : recta, semirecta y segmento. - Mediatriz -Manexo de escuadra e cartabón -Ángulos, - Bisectriz -Suma y resta de segmentos -Suma y resta de ángulos. - A circunferencia - División dunha circunferencia en partes iguais. -Polígonos -Triángulos - Cuadriláteros -Pentágono - Polígonos estrelados 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar conceptos xeométricos na realidade que rodea o alumnado, en relación cos conceptos xeométricos recollidos na área de matemáticas coa súa aplicación gráfica. • Iniciar o coñecemento e o manexo dos instrumentos e dos materiais propios do debuxo técnico, e empregalos adecuadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos nas súas composicións. • Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón. • Utiliza a regra considerando o milímetro no debuxo técnico. • Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás. • Calcula a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás. • Traza círculos co compás coñecendo o raio. • Divide a circunferencia en diferentes partes iguais. • Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais. • Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando una cuadrícula e cos instrumentos propios do debuxo técnico. • Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o escuadro e o cartabón. • Realiza composicións utilizando 	<p style="text-align: center;">CCEC CAA CMCCT CD</p>

			<p>formas xeométricas.</p> <ul style="list-style-type: none">• Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais.• Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados.	
--	--	--	--	--

METODOLOXÍA

- ◆ Partirase sempre do nivel do alumnado para construír aprendizaxes significativas.
- ◆ Utilizarase unha metodoloxía activa e participativa que potencie ao máximo o seu desenvolvemento autónomo.
- ◆ Para presentar os contidos da unidade suxírese traballar en gran grupo, con actividades, diálogos e discusións que potencien o intercambio de opinión e a aprendizaxe entre iguais.
- ◆ Para o afianzamento dos conceptos que se tratan é preferible o traballo reflexivo individual.
- ◆ Modelo expositivo cando existan aspectos que requiran explicación, aclaración ou algunha ampliación concreta.
- ◆ Modelo experiencial que fomente un aprendizaxe cooperativo.
- ◆ Desenvólvese a competencia de crear traballos propios cos contidos obtidos da investigación e a reflexión persoal e grupal.
- ◆ Participación activa do alumnado mediante a distribución de tarefas diversas que resulten motivadoras e que sexan significativas para os nenos e nenas.
- ◆ Uso das TICs na aula como instrumento de ensino. Posta en común en gran grupo despois do traballo individual. Propóñense principalmente tarefas globalizadas, que requiran a posta en práctica de todas as competencias. Propóñense tamén tarefas que favorezan a autoaprendizaxe e o pensamento crítico e creativo. Para poder desenvolver o traballo, ademais da exposición do profesor, favoreceremos a investigación, como estratexia imprescindible para a autoaprendizaxe. Todas as tarefas deseñadas terán un carácter eminentemente práctico.
- ◆ Fomentarase o traballo cooperativo para que poidan buscar información que lles achegue as diferentes técnicas empregadas.
- ◆ Potenciarase a experimentación, a observación directa e a manipulación para elaborar novos materiais.
- ◆ Traballarase sempre que sexa posible con materiais reciclados e fáciles de conseguir.
- ◆ Tratarase de desenvolver a creatividade de cada neno e nena favorecendo a liberdade na expresividade e fomentando a autoestima ao traballar con cada produción persoal do alumnado, tratando de melloralas e de ir introducindo novas técnicas.
- ◆ Dado que o centro participa no programa de seccións bilingües, as clases serán impartidas en lingua inglesa, potenciando moi especialmente o aspecto oral, de xeito que non sexa obxecto de estudo en si mesma, senón que sexa a lingua vehicular predominante.

TEMPORALIZACIÓN

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
UNIDADE 1	UNIDADE 2	UNIDADE 3

MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS

- ✓ Libro dixital do alumno, plataforma E- Dixgal
- ✓ Repositorio Abalar
- ✓ Recursos didácticos dixitais (páxinas web, contidos online,...)
- ✓ Caderno do alumno
- ✓ Encerado tradicional, canón e pantalla dixital

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En todo momento a avaliación está deseñada de xeito que permita determinar o nivel competencial acadado polo alumnado, sendo a nota final unha **avaliación media das avaliacións parciais**.

- ◆ Traballos do alumnado no caderno.
- ◆ Outros traballos elaborados polo alumno.
- ◆ Posta en común despois do traballo individual ou grupal.
- ◆ Observación directa na aula.
- ◆ Seguimento de avaliación continua no rexistro.

- ◆ Actividades de murais comúns aplicando as técnicas aprendidas, sempre e cando as circunstancias o permitan.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

- Rexistro de láminas e traballos realizados. (70%)
- Traballos individuais voluntarios presentados polos alumnos. (10%)
- Interese demostrado. (20%)

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- ◆ Actividades e tarefas de reforzo necesarias en cada unidade.
- ◆ Actividades e tarefas de ampliación necesarias en cada unidade.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- ◆ Commemoracións e saídas programadas na programación xeral anual que favorezan a relación coa linguaxe escrita e a expresión oral.
- ◆ Saídas ao teatro ou concertos.
- ◆ Conmemoracións :Samaín, Magosto, Nadal, Antroido, Día do Libro...

Todas estas actividades estarán condicionadas ás circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DA LECTURA

- ◆ Desenvolvemento na aula do plan lector do centro.
- ◆ Lecturas colectivas do mesmo título para comentar distintas apreciacións.
- ◆ Fomentar o empréstimo de libros da biblioteca.
- ◆ Fomentar a lectura cunha pequena biblioteca de aula con volúmenes que poden levar a casa.
- ◆ Programa de recomendacións ou críticas de volúmenes lidos.
- ◆ Seguir o blog da biblioteca do centro, traballando coas variadas aportacións ao mesmo.

Todas estas actividades estarán condicionadas as circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DAS TICS

- ◆ Emprego de E-Dixgal como instrumento de aprendizaxe diario
- ◆ Pantalla dixital.
- ◆ Emprego do blog da biblioteca e a web do colexio.
- ◆ Páxinas web con actividades axeitadas con actividades, xogos e exercicios apropiados para as distintas unidades
- ◆ Busca en Internet de distintas informacións.

EDUCACIÓN EN VALORES

Traballaranse valores fundamentais como: a autoestima, o compañeirismo, a empatía, a tolerancia, a responsabilidade, o respecto, o gusto polo traballo ben feito, ...

PROGRAMACIÓN 6 ° DE
PRIMARIA.

ÁREA: VALORES SOCIAIS E
CÍVICOS.

UNIDADE 1. SEI COMO SON E TEÑO O CONTROL (1º trimestre).

obxectivos	contidos	criterios avaliación	estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Identificar os trazos da personalidade. • Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade. • Actuar de forma respectable e digna. • Coñecer os trazos característicos da nosa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente. • Entender e describir o valor da resiliencia. • Utilizar estratexias de reestruturación cognitiva. • Expresar os sentimentos propios respectando os dos demais. • Xerar o sentido de compromiso respecto a un mesmo e aos demais. • Traballar en equipo valorando o esforzo individual e colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> • O noso autoconcepto. • Os trazos da personalidade. • A resiliencia. • As estratexias de reestruturación cognitiva. • A respectabilidade e a dignidade persoal. • O traballo en equipo 	<p>-Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal.</p> <p>Estruturar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.</p> <p>Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.</p>	<p>-Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.</p> <p>-Actúa de forma respectable e digna.</p> <p>-Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.</p> <p>-Respecta as opinións diferentes á súa.</p> <p>-Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.</p>	<p>CSC CCL</p> <p>CSIEE</p> <p>CAA</p>

UNIDADE 2. TOMO AS MIÑAS DECISIÓNS (1º trimestre).

obxectivos	contidos	criterios avaliación	estándares de aprendizaxe	competencias básicas
<ul style="list-style-type: none"> • Traballar unha boa autoestima e a confianza nas súas propias posibilidades. • Saber facer fronte ás incertezas, ao medo e ao fracaso. • Empregar o pensamento consecuencial para tomar decisións. • Identificar as vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética. • Identificar problemas e implantar solucións efectivas. • Razoar sobre a importancia da iniciativa privada na vida económica e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • A autonomía persoal e a autoestima. • Seguridade nun mesmo. • Confianza nas propias posibilidades. • A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. • A iniciativa e o emprendemento. • A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. • Tolerancia a frustración. 	<p>-Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente.</p> <p>-Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.</p> <p>-Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.</p> <p>-Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.</p>	<p>-Propón alternativas á resolución de problemas sociais.</p> <p>-Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.</p> <p>-Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.</p> <p>-Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.</p> <p>-Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.</p>	<p>CSC CSIEE</p> <p>CSC CSIEE</p> <p>CSC CCL CSIEE</p> <p>CSC CSIEE</p> <p>CSC CSI</p>

UNIDADE 3. FALAMOS (2º trimestre)

obxectivos	contidos	criterios avaliación	estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizar as estratexias da linguaxe oral: escoitar, preguntar e argumentar. • Empregar habilidades de escoita activa. • Coñecer os elementos da comunicación. • Iniciar, manter e finalizar conversas, tendo en conta os factores que iniben a comunicación e os que permiten lograla. • Empregar a aserción. • Dialogar creando pensamento compartidos na procura do mellor argumento. • Coñecer e utilizar as estratexias da escoita activa. • Fomentar actitudes de altruísmo. 	<p>Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar e argumentar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. • A aserción. • O diálogo. • A escoita activa. • O altruísmo. 	<p>-Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.</p> <p>-Empregar a aserción.</p> <p>-Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.</p> <p>-Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.</p> <p>--Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.</p>	<p>-Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.</p> <p>-Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.</p> <p>-Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.</p> <p>-Emprega a linguaxe positiva.</p> <p>-Autoafírmase con respecto.</p> <p>-Comparte sentimentos durante o diálogo.</p> <p>-Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.</p> <p>-Infírmase e dá o sentido adecuado á expresión dos demais.</p> <p>-Utiliza correctamente as estratexias da escoita activa.</p>	<p>CCL CSC</p> <p>CCL CSC CSIEE</p> <p>CAA CSIEE CSC CCL</p> <p>CCL CSC</p> <p>CCL CSC CSIEE</p> <p>CCL</p>

UNIDADE 4. SON UNHA PERSOA XUSTA (2º trimestre).

obxectivos	contidos	criterios avaliación	estándares de aprendizaxe	C.clave
<ul style="list-style-type: none"> • Establecer a empatía nas súas interaccións cos seus iguais. • Analizar criticamente as consecuencias dos prexuízos sociais, reflexionando e valorando os problemas que provocan e o seu efecto. • Desenvolver proxectos e resolver problemas en colaboración. • Valorar o diálogo para a resolución de conflitos de intereses coas demais persoas. • Fomentar a súa responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais. • Amosar boa disposición, ofrecer e recibir axuda e desenvolver estratexias de axuda entre iguais. • Saber compartir puntos de vista e sentimentos. 	<p>.A empatía.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Os estereotipos. • As consecuencias dos prexuízos. • Identificación, axuizamento crítico e rexeitamento das situacións de marxinación. • Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións realizadas sobre situacións do seu contorno. <p>- A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias.</p>	<p>-Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.</p> <p>-Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifestó unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos</p> <p>.-Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva amosando condutas solidarias.-</p> <p>Comprender o que é un dilema moral e resolver dilemas morais para detectar prexuízos relativos ás diferenzas culturais.</p>	<p>Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.</p> <p>-Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.</p> <p>-Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.</p> <p>Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.</p>	<p>CCL CSC</p> <p>CSIEE</p> <p>CAA</p>

UNIDADE 5. RESOLVEMOS CONFLITOS (3º trimestre).

obxectivos	contidos	criterios avaliación	estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Entender e resolver un conflito, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. • Analizar as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito. • Comprender o significado dun dilema moral e a súa resolución. • Resolver dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais. • Expresar a relevancia de preservar os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamentos, de conciencia e de relixión. • Fomentar a sensibilidade e respecto polos costum 	<ul style="list-style-type: none"> • A resolución de conflitos. • A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. • As fases da mediación formal. • Conceptualización do dilema moral. • Resolución de dilemas morais. • Os dereitos e deberes. • A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. 	<p>Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.</p> <p>Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.</p>	<p>Resolve os conflitos de modo construtivo.</p> <p>Realiza xuízos morais de situacións escolares.</p> <p>Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades</p> <p>Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.</p>	<p>CAA CSIEE CSC</p> <p>CAA</p>

UNIDADE 6. .CIDADÁN DO MUNDO (3º trimestre)

obxectivos	contidos	criterios avaliación	estándares de aprendizaxe	C. clave
<ul style="list-style-type: none"> • Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e ao ben da sociedade. • Explicar as melloras na calidade da vida dos cidadáns e cidadás. • Razoar as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida. • Realizar un uso ético das novas tecnoloxías. • Reflexionar sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Os servizos públicos e bens comúns. • Defensa, identificación, aprecio, respecto e coidado dos bens comúns e dos servizos públicos: contribución da cidadanía a través dos impostos. • A responsabilidade social. • A xustiza social. • Rutinas individuais para mellorar a calidade de vida. • Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar, seleccionar, elaborar a información e presentar conclusións. 	<p>Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e aos bens comúns a través dos impostos realizando razoamentos críticos.</p> <p>Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.</p> <p>Analizar criticamente a influencia da publicidade sobre o consumo empregando as novas tecnoloxías.</p>	<p>Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade.</p> <p>Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos</p> <p>Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.</p> <p>Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.</p> <p>Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos.</p>	<p>CCL CSC CCEC</p> <p>CD CAA</p>

METODOLOXÍA

Empregaranse para traballar este curso distintos aspectos metodolóxicos.

- Partirase sempre do nivel do alumnado para construír aprendizaxes significativas.
- Utilizarase unha metodoloxía activa e participativa que potencie ao máximo o seu desenvolvemento autónomo.
- Para presentar os contidos da unidade suxírese traballar en gran grupo, con actividades, diálogos e discusións que potencien o intercambio de opinión e a aprendizaxe entre iguais.
- Para o afianzamento dos conceptos que se tratan é preferible o traballo reflexivo individual.
- Modelo expositivo cando existan aspectos que requiran explicación, aclaración ou algunha ampliación concreta.
- Modelo experiencial que fomente un aprendizaxe cooperativo.
- Trabállase tamén a lectura e as técnicas de resumo e esquematización. Así mesmo, desenvólvese a competencia de crear textos propios cos contidos obtidos da investigación e a reflexión persoal e grupal.
- Participación activa do alumnado mediante a distribución de tarefas diversas que resulten motivadoras e que sexan significativas para os nenos e nenas.
- Uso das TICs na aula como instrumento de ensino.
- Posta en común en gran grupo despois do traballo individual.
- Propóñense principalmente tarefas globalizadas, que requiran a posta en práctica de todas as competencias.
- Propóñense tamén tarefas que favorezan a autoaprendizaxe e o pensamento crítico e creativo.
- Para poder desenvolver o traballo, ademais da exposición do profesor, favoreceremos a investigación, como estratexia imprescindible para a autoaprendizaxe.
- Todas as tarefas deseñadas terán un carácter eminentemente práctico.

TEMPORALIZACIÓN

No mes de setembro realizarase a avaliación inicial para comprobar o punto de partida do alumnado, así como a análise das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas, facendo un repaso, reforzo e/ou recuperación (segundo o caso necesario).

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
TEMAS 1, 2,	TEMAS 3 e 4	TEMAS 5 e 6

MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS

- ◆ Libro dixital do alumno, plataforma E- Dixgal
- ◆ Repositorio Abalar
- ◆ Recursos didácticos dixitais (páxinas web, contidos online,...)
- ◆ Caderno do alumno
- ◆ Encerado tradicional, canón e pantalla dixital

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

En todo momento a avaliación está deseñada de xeito que permita determinar o nivel competencial acadado polo alumnado, sendo sempre unha **avaliación continua**.

- ◆ Proba de avaliación escrita.
- ◆ Traballo no caderno.
- ◆ Probas feitas a través de E-Dixgal.
- ◆ Posta en común despois do traballo individual ou grupal.
- ◆ Observación directa na aula.
- ◆ Seguimento de avaliación continua no rexistro.

SISTEMAS DE CUALIFICACIÓN

- ◆ Probas de avaliación correspondentes ás unidades. (60%)
- ◆ Seguimento das actividades realizadas diariamente. (30%)
- ◆ Interese e motivación . (10%)

PLAN DE REFORZO

- ◆ Os plans de reforzo e recuperación serán de dous tipos: os das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior e os das aprendizaxes concretas correspondentes a cada unidade deste curso.
- ◆ No que se refire ao primeiro caso, as actividades e tarefas lévanse a cabo ao principio de curso ou ben ao inicio de cada unidade; no segundo caso, ditas actividades realízanse durante o desenvolvemento ou ao final da unidade correspondente.
- ◆ En ambos casos, o modo é o similar:
 - Realización de actividades e tarefas de reforzo orais, como explicacións, exposicións, preguntas grupais, ...
 - Realización de actividades e tarefas de reforzo escritas, como fichas, exercicios escritos,...
 - Realización de actividades ou tarefas dixitais, como consultas en páxinas web, exercicios a través de E-Dixgal, ...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para todos os alumnos e as alumnas:

- ◆ Actividades e tarefas de reforzo necesarias en cada unidade.
- ◆ Actividades e tarefas de ampliación necesarias en cada unidade.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- ◆ Commemoracións e saídas programadas na programación xeral anual que favorezan a relación coa linguaxe escrita e a expresión oral.
- ◆ Saídas ao teatro ou concertos.
- ◆ Conmemoracións :Samaín, Magosto, Nadal, Antroido, Día do Libro...

Todas estas actividades estarán condicionadas ás circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DA LECTURA

- ◆ Desenvolvemento na aula do plan lector do centro.
- ◆ Lecturas colectivas do mesmo título para comentar distintas apreciacións.
- ◆ Fomentar o empréstimo de libros da biblioteca.
- ◆ Fomentar a lectura cunha pequena biblioteca de aula con volúmenes que poden levar a casa.
- ◆ Programa de recomendacións ou críticas de volúmenes lidos.
- ◆ Seguir o blog da biblioteca do centro, traballando coas variadas aportacións ao mesmo.

Todas estas actividades estarán condicionadas as circunstancias sanitarias do momento.

FOMENTO DAS TICS

- ◆ Emprego de E-Dixgal como instrumento de aprendizaxe diario.
- ◆ Pantalla dixital.
- ◆ Emprego do blog da biblioteca e a web do colexio.

- ◆ Páxinas web con actividades axeitadas con actividades, xogos e exercicios apropiados para as distintas unidades.
- ◆ Busca en Internet de distintas informacións.

EDUCACIÓN EN VALORES

Traballaranse valores fundamentais como: a autoestima, o compañeirismo, a empatía, a tolerancia, a responsabilidade, o respecto, o gusto polo traballo ben feito, ...